

U

Ubrankovits Ernő, közs. főjegyző, szül. Galgahévíz, 1883 okt. 5. Középiskoláit Selmecbányán, a közigazgatási tanfolyamot Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után Galgahévíz község szolgálatába lépett, amelynek 1912 óta vezető jegyzője. A Hősök emlékszobránának felállítására, iskoláknak, leventeotthonnak, tűzoltótestületnek létesítése fűződik nevéhez. A *Hangya Szövetkezet* igazgatósági tagja, a tűzoltótestület parancsnoka. A 25 éves tűzoltói érem tulajdonosa.

Ucsnay E. Pál (ölvedi), min. titkár, szül. Trencsén, 1892 jún. 2. Középiskoláit Trencsénben, egyet. tanulmányait Budapesten végezte. Közszolgálatát Trencsén vármegyénél kezdte, ahol közigazgatási gyakornok, tb. szolgabíró, Trencsénteplic fürdőbiztos lett. Mint huszárhadnagy vett részt a háborúban és a kisézést, a bronz vitézségi érmet és Károly-csapatkeresztet kapta meg. 1918 óta a földművelésügyi minisztériumban teljesít szolgálatot. 1926 óta a földművelésügyi miniszter személyi titkára.

Udvardy János, bankigazgató, országgy. képviselő, szül. Vác, 1882. Középiskolai tanulmányainak befejezése után elvégezte a bpesti közg. tanfolyamot, majd gazdasági pályára lépett. A *Haltenyészítő és Halkereskedelmi r.-t.-nak* hosszú ideig volt igazgatója és a vállalat jugoszláviai tejjgazdaságait is vezette. Később a *Ráckevei Takarékpénztár r.-t.* igazgatója lett. 1915. a *Bpesti Keresk. és Iparkamara* tagjai sorába lépett. 1926. a ráckevei kerület egységspárti programmal országgyűlési képviselőjévé választotta. Pest vármegye törv.-hat. bizottságának tagja.

Udvarhelyi Dezső, ny. kir. főügyész, szül. 1869 szept 8. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen megszerezte a jogi és államtudományi doktorátust, majd letette az ügyvédi vizsgát. Tanulmányainak befejezése után a szatmári törvényszéken kezdte meg működését, mint aljegyző. Később áthelyezték a debreceni ügyészséghez, ahol csakhamar kir. ügyész lett. Debrecenből Marosvásárhelyre került és mint vezető ügyész működött az összeomlásig. 1919. a bpesti ügyészségre kir. főügyésszé nevezték ki. 192 galomba vonult. Közszolgálatai érdemeiért a polg. érdemkeresztrel tüntették ki. Nyugalombavonulása óta, mint a *Bethlen István*

Népies Irodalmi Kör ügyv. alelnöke, valamint a *Bethlen István- és Bocskay-internátus* igazgatója, élénk tevékenységet fejt ki a szegénysorsú főiskolai hallgatók segélyezése és ellátása körül.

Udvarhelyi Károly, orvos, egyetemi m.-tanár, szül. 1865. máj. 29. Debrecenből orvosdoktori és műtőorvosi oklevelének megszerzése után, mint uradalmi és körorvos Főtra került, majd 1903. Török Béla tanár mellett fülgyógyászati tanulmányokat folytatott. 1907. Berlinbe ment és Jansen tanár klinikáján folytatta studiumait. 1910. kinevezték a szföv. államrend. kórház füll-, orr- és gégegyógyászati osztályának vezetőjévé. 1917. megbízták a II. belgyógyászati kilinika fülgyógyászati ambulatóriumának vezetésével. 1921. az egyetemen m.-tanárrá képesítették. 1925. az egészségügyi főtanácsosi címmel tüntették ki. 1928. megvált a rendőrség kórházának vezetésétől, majd később az O. T. I. egyik orr-, fül- és gége osztályának vezető orvosává nevezték ki. Tudományos működését, úgy hazai, mint külföldi orvoskörökben nagyra értékelik. U. fedezte fel a vestibularis idegnek a szimpatikus ideggel való összefüggését. Számos orvosi és társadalmi egyesületben tevékenykedik. Cikkei a magyar és német szaklapokban jelennek meg. Több önálló műve hagyta el a sajtót.

Udvarhelyi Károly, MÁV. főfelügyelő, osztályfőnök, szül. Besztercebánya, 1884. Középiskoláit Besztercebányán végezte, majd Bpsten egyet. tanulmányokat folytatott. Az államtudományi államvizsga letétele után a M. Á. V. kötelékébe lépett, ahol a díj-szabási osztályon főfelügyelő osztályfőnöki rangot ért el. Értékes működésének elismerésül a III. o. polg. hadi-érdemkeresztet nyerte el. Szakcikkei különböző folyóiratok hasábjain látnak napvilágot.

Udvarnoki András, baptista teológiai szeminárium-i igazgató, szül. Szada, 1865 nov. 16. Középiskoláinak elvégzése után 1889—1893. a hamburgi baptista teológiai szemináriumban tanult. 1904. Tótfalu lelkesze lett. 1905. megalapította a „Budapest, Nap-utcai Baptista Gyülekezet“-et. 1920. a „Baptista Teológiai Szeminárium“-ot létesítette, amelynek azóta igazgatója. A ma-

gyarországi baptisták egyik legképzettebb és legbuzgóbb prédikátora. Nagy érdemei vannak a „Baptista Aggok Háza“ és a 70 gyermeket ellátó „Baptista Árvaház“ megalapítása körül. Irodalmi téren is tevékenykedik. A „Békehírnök“ c. baptista hetilap munkatársa. Önálló művei: a „Hittan“ c. tankönyve és a „Népszerű teológia“ 3 füzetben.

Udvary Dezső (udvarhelyi), festőművész, szül. Gyöngyöspata, 1891 márc. 14. Középiskoláit Késmárkon, a festőiskolát Münchenben végezte. A háborúban frontszolgálatot teljesített. A kisezüst vitézségi érmet és a Károly-csapatkereszt kitüntetését kapta. 1918. műtermet nyitott Bpsten. 1920. rendezte első kiállítását a szolnoki művésztelepen. Főleg a paraszt népelet köréből merített témáival aratott nagy sikert. Ettől kezdve állandó tagja a szolnoki művésztelepnek. A Mücsarnokban is számos festményt állított ki. 1926. a Felvidékre ment és Trencsénben, Zsolnán, Túróczenmártonban és Pozsonyban rendezett kiállítását. Legértékesebb művei: *Tejherdó menyecske*, *Tiszai tájkép*, *A magyar tótok esküje*, *Portrétanulmány*, *Újságolvasó tót paraszt*, *A tót juhász*, *A trencsényi vár*. U. a mikófalvai pasiójátékok korhű rendezésében is résztvett és erre vonatkozó díszletterveinek reprodukciói közközben forognak.

Udvary Géza László, festőművész, az Iparművészeti Iskola tanára, szül. Perbenyik, 1872 szept. 20. Középiskoláit Kassán és Debrecenben, Karlovicsky Bertalan magánfestőiskoláját és a Mintarajziskolát Bpsten végezte, majd Lotz Károly gyakorló festészeti osztályába került. Pár évet Bécs és München festőiskoláiban töltött. Minden vágya a monumentális piktúra felé vonzotta, amit még jobban fokozott benne Róma, Flórenz és Velence műremekeinek látása. Visszatérve Bpstre, volt mesteréhez, Lotz Károlyhoz került, aki az időközben létesült freskó-mesteriskolát vezette. Ez időtől kezdve alkotta mesteri műveit. a pannonhalmi milenárius kápolnában egy nagyobb méretű történelmi freskót festett. A képviselőházban levő freskója Hunyadi János nándorfehérvári győzelmét ábrázolja. 1901. meghívták az Iparművészeti Iskola figurális tanszékére segédtanárnak, ahol jelenleg is tanár és a figurális tervezést, valamint a figurális rajzot tanítja.

Ugró Gyula, ügyvéd, ny. polgármester, szül. Nagykőrös, 1865 máj. 10. Középiskoláit Bpsten, az egyetemet Pozsonyban és Budapesten végezte. Tanulmányainak befejezése után tényleges katonai szolgálatot teljesített. Hosszú szolgálat után őrnagyi ranggal nyugdíjba vonult. 1906. Újpest bírójává, majd városossá való átalakulása után polgármesterré választották. Lankadatlan munkássággal dolgozott a város fejlesztésén. Számos közüzem és középület létesítése fűződik nevéhez. 1919. nyugdíjba vonult. A város társa-

dalmi és kulturális életének számottevő tagja. Tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki, több lapot szerkesztett és ő alapította meg az újpesti *Ellenzéki Hírlapot*. A villanyvilágítás és vízvezeték bevezetését, köztisztasági, közbiztonsági, közegészségügyi intézmények létesítését, a város nagyarányú fejlődését U. értékes, önzetlen és fáradhatatlan munkásságának köszönheti.

Ugron Gábor (ábránfalvi), ny. miniszter, orsz.-gy. képvis., szül. Marosvásárhely, 1880 január 8-án. Középiskoláinak elvégzése után jogot tanult Lipcsében, Genfben és végül Bpsten, ahol megszerezte az államtudományi doktorátust. Marostorda vármegye szolgálatában kezdte meg működését. Szolgabíró, majd főszolgabíró lett, 1906. Ugocsa vármegye, 1907. pedig egyszersmind Marosvásárhely és Marostorda megye főispánjává nevezték ki. 1915. alkotmánypárti programmal Marosvásárhely képviselőjévé választották. 1917. az Esterházy-kormányban a belügyminiszteri szék foglalta el és miniszter maradt Wekerle kormányában is. 1818. kinevezték Erdély királyi biztosául. A forradalom alatt megszervezte a Székely Nemzeti Tanácsot és a román megszállás elől Bpstre menekült. A forradalom után megalapította a Nemzeti Szabadelvű Pártot, majd később a Nemzeti Demokrata Polgári Párt elnöke lett és Bpest XIV. kerületének képviselője volt az első nemzetgyűlésen. A következő választáson mint a szövetkezet liberális demokratapártok jelöltje került be a nemzetgyűlésbe, majd belépett az egységspártba és most mint Kaposvár képviselője, tagja a törvényhozásnak. Az orsz. takarékosági bizottság elnöke. Belső titkos tanácsos, Budapest törvényhatósági bizottságának tagja.

Ujfalussy Dezső, földbirtokos, v. főispán, felsőházi tag, szül. Nyirmihálydi, 1865. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után bírói vizsgát tett. Igazságügyi működését a máramarosszigeti bíróságnál kezdte, majd Szatmáron lett bíró, később pedig, mint táblabíró Debrecenbe helyezték. 1914. Szabolcs m. főispánjává nevezték ki és megyéje hadikórházainak kormánybiztosi teendőit is ellátta. Munkásságáért többször részesült legfelsőbb elismerésben. 1917. főispáni méltóságáról lemondott. Megyei törv.-hat. bizottsági tag. Szabolcs megyét képviseli a felsőházban.

Ujhelyi Andor, min. tanácsos, szül. Bökényen, 1882. Középiskoláit és jogi tanulmányait különböző városokban végezte és doktori oklevelet szerzett. 1906-ban lépett a földművelésügyi minisztérium szolgálatába, hol éveken át a kísérletügyeket intézte. A háborúban, mint főhadnagy vett részt, orosz fogságba esett, hol 5 esztendő telt. Hazatérve, 1920 óta a földművelésügyi minisztérium kísérletügyi osztályának vezetőjévé lett. A tudományos és kísérletügyi szakinté-

zetek fejlesztése körül igen értékes munkásságot teljesített. Több állami akciót kezdeményezett a szikes talajok megjavítására, valamint a gabona és a lisztminőség vizsgálataira. E téren az ország egyik elismert szaktekinélye.

Ujhelyi Dezső (vitész), a T. E. Sz. soproni főtitkára, szül. Kassa, 1882 dec. 28. Középis-koláinak elvégzése után a bpesti egyetemen bölcsészettani tanulmányokat folytatott. Tanulmányainak befejezése után katonai pályára lépett és a háborúban, mint tényleges tüzérszázados vett részt. Kítüntetései: a III. cszt. vaskoronarend, a kat. érdemkereszt III. osztálya kétszer, a bronz és ezüst Signum Laudis és a Károly-csapatkereszt. A háború után a kormányzó vitézzé avatta, később nyugalomba vonult és élénk részt vesz a soproni társadalom nemzeti szervezésében. A T. E. Sz. soproni főtitkára, a soproni egységespárt titkára, a Sopron vmegyei *Vitézi Szék* nemzetvédelmi tisztje. A *Soproni Hirlap* r.-t. ügyv. igazgatója.

Ujvári Péter, író és publicista, szül. Tolcsva, 1869 ápr. 24. 1889. a *Szegedi Híradó* munkatársa, majd a *Szeged és Vidéke* felelős szerkesztője lett. A *Pesti Hirlapban* novellái és legendái nagy tetszésre találtak. Egyik megalapítója volt a *Magyarországi Hírlapírók Orsz. Szervezetének*. A *Magyar Hírlapnak*, majd a *Budapestnek* volt hosszú időn át vezércikkírója. 1920. a *Budapesti Újságírók Egyesülete* ügyv. titkárává választotta. Az összeomlás után 1920. Kolozsvárott fejtett ki publicisztikai tevékenységet és az erdélyi újságírók nyugdíjintézetének elnöke lett. Később Szlovenszkóban, Érsekújvárott, Pozsonyban és Kassán indított lapokat a zsidó felekezeti és szellemi élet kimélyítésére. A szlovenszkói újságírók szervezete elnökévé és dísztagjává választotta. Irodalmi munkásságának nevezetesebb alkotásai: *A fekete glória*, *Astarte temploma* és a *Bosszúálló Isten* c. társadalmi regények. A magyar zsidó irodalomnak vetette meg alapjait: *A mécs mellett*, *Földanyánk lovagjai*, *A túlsó parton*, *A cédrusfa daliája*, *Az új keresztény* c. regényeivel. 1907 óta az *Egyenlőség*, a *Zsidó Szemle*, a *Múlt és Jövő* és más zsidó lapokban fejtett ki publicisztikai tevékenységet. Rengeteg elbeszélése jelent meg hazai és külföldi lapokban. Műveinek legnagyobb részét németre, angolra és zsidószargonra fordították. 1929. szerkesztésében jelent meg a *Magyar Zsidó Lexikon*.

Ujvári Sándor, hírlapíró, szül. 1900 máj. 7. Tanulmányainak befejezése után író lett. Több évet töltött Párisban. Szerkesztette a *Fáklya* c. lapot és jelenleg az *Irodalmi Revü* szerkesztője. A fővárosi lapokban szépirodalmi munkái jelennek meg. Önálló kötetei: *Modern lírikusok* (tanulmányok), *Mire várunk?* (vers-novella), *Az élet Hintája* (vers-ek).

Ulain Ferenc, ügyvéd, volt nemzetgyűl. képviselő, szül. Nagyszeben, 1881 júl. 8. Középis-kolai és jogi tanulmányainak befejezése után jogi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet szerzett. Később Déván ügyvédi irodát nyitott. A román megszállás elől Bpestre menekült és a kommunizmus idején ellenforradalmi tevékenysége miatt letartóztatták. 1919. megalapította a *Szózat* című politikai napilapot, amelyet megszűnéséig szerkesztett. 1922. a baresi kerület mandátumával került a képviselőházba. A fajvédők politikai pártjának egyik alapítója. Keresztény napilapok és folyóiratok munkatársa. Jelentős ügyvédi és publicisztikai munkásságot fejt ki.

Ullmann Frigyes, iparművész, szül. Bpest, 1877 márc. 11. Középis-koláinak elvégzése után a bpesti Iparművészeti Iskolában tanult, majd Németország különböző városai-ban folytatta tanulmányait. Működését, tanulmányainak befejezése után a Gelb M. és Fia cég kötelékében kezdte, mint művezető. 1911. önállósította magát és azóta Németországot, Dániát, Olaszországot és a Balkánt látja el stílbútorokkal. A háború alatt a harctéren szolgált és kétszer kapta meg a kisézüstérmét, úgyszintén elnyerte a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmét. Az Otthon lakásberendező r.-t. igazgatója.

Ullmann István (baranyavári), r.-t. igazgató, szül. Budapest, 1882 okt. 1. Középis-kolai tanulmányait Budapesten végezte, majd az egyetemen jogi doktorátust szerzett. Külföldi tanulmányok után 1904-ben állami szolgálatba lépett és a pénzügyminisztériumban kezdte meg működését. 1918. osztálytanácsossá nevezték ki és ebben a minőségben nagyfontosságú ügyek intézését bízták rá. 1920. min. tanácsos lett, majd 1921. megvált a minisztériumtól és azóta a Fegyver- és Gépgyár r.-t. ügyvezető igazgatója. Közzolgálati érdemeiért megkapta a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, a II. o. hadiérdemkeresztet és a polg. Signum Laudist. Számos kereskedelmi vállalat élén tevékenykedik, többek között a Hazai Fésűsfonó- és Szövőgyár r.-t., a Brassói Celulosegyár r.-t. és a Magyar Általános Gépgyár r.-t. igazgatósági tagja. Ezenkívül a Magyar Gyáripárosok Orsz. Szöv.-nek igazgatósági és az Orsz. Hitelvédő Egyesületnek végrehajtóbizottsági tagja. Értékes szakirodalmi munkásságot is fejt ki különböző közgazdasági folyóiratokban.

Ulrich Ede, kúriai bíró, szül. Moson, 1875 jan. 21. Jogi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte. Előbb közigazgatási szolgálatba lépett, majd a bírói pályára ment át. 1898. nevezték ki a losonci járásbíró-sághoz joggyakornokká. 1900. a csurgói járásbíró-sághoz került, mint aljegyző, majd 1901. a szombathelyi törvényszékhez helyezték át, ahol 1903. jegyzővé lépett elő. 1906. a szombathelyi járásbíró-sághoz ke-

rült, ahol 1908. járásbíró lett. Ugyanebben az évben berendelték a győri táblához tanácsjegyzői szolgálatáért. Innen a győri törvényszékre osztották be. 1912. a celldömölki járásbírószék vezetőjévé nevezték ki, majd 1914. visszakerült a győri törvényszékhez. 1918. a győri tábla elnöki titkára, 1921. pedig a győri tábla bírója lett. 1925 óta kúriai bíró.

Unger Béla, Budapest, IV. ker. előljárója, szül. Budapest, 1880 júl. 14. Középiskolai és egyetemi tanulmányait szülővárosában végezte és 1902. ugyanitt avatták államtudorrá. Egyideig igazságügyi szolgálatot teljesített, majd 1903., mint fogalmazógyakornok, a székesfővárosba lépett át. 1914. II. o. tanácsjegyzővé, 1918. I. o. tanácsjegyzővé, 1920. pedig főjegyzővé választották. 1923. került előljárói minőségben a főváros IV. ker. élére. A kerület társadalmi és gazdasági életében élénken részt vesz. A *Belvárosi Vöröskereszt Egylet* ügyvezető elnöke, a *Belvárosi Polgári Lovasegylet* elnöke, a *Saskör* alelnöke, a *Belvárosi Sportegylet* és a *H. O. N. Sz.* belvárosi szervezetének díszelnöke. A leventeügy terén szerzett érdemeiért a testnevelési éremmel tüntették ki.

Unger Emil, r.-t. igazg., szül. Bpest, 1887 júl. 14. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett, majd Berlinben előbb a *Marflei-Schwarzkopf-Werke*, majd a *Siemens-Schuckert-Werke* mérnöke volt. Hazatérte után a *Ganz Villamosági r.-t.-nél* töltött néhány hónapi szolgálat után az Államvasutakhoz került és onnan később mint főmérnök a keresk. minisztériumba rendeltették be. 1923 óta a Phöbus Villamos Vállalatok r.-t., illetve ennek a villamos Trusttel való fúziója óta a *Trust-Phöbus Villamos Műveinek* műszaki igazgatója.

Unger Emil, zoológus, szül. Bpest, 1883 jún. 17. Középiskolai tanulmányait a fővárosban végezte és a bpesti tudományegyetemen szerezte bölcsészeti doktori oklevelét. 1908. a magy. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás halászati biológusa lett. Számos ismeretterjesztő cikke jelent meg hazai és külföldi folyóiratokban. 1924 óta az *Orsz. Halászati Egyesület* hivatalos lapjának, a *Halászat*-nak szerkesztője. *Magyar Édesvízi Halhatározó* címen nagyobb önálló műve jelent meg.

Unger Ernő, karnagy, a Zeneművészeti Főiskola tanára, szül. Arad, 1900 jan. 14. Zenei tanulmányait atyjánál kezdte meg. 11 éves korától kezdve nyilvános hangversenyeken szerepel, mint zongorista és csellista. Már gimnáziumi tanulmányai közben a zenei pályára készült. Diákkorában vezényelte a gimnáziumi zene- és énekkart, 1917. a reformáció 400. évfordulójának ünnepére cantátát komponált, úgyszintén Arany János születésének centenáriumára megzenésítette a Tetemre hí-

vást. Középiskoláinak elvégzése után jogot hallgatott, de csakhamar zenei tanulmányait folytatta tovább, majd elvégezte a Zeneakadémián a zongora- és zeneszerzés művészképzőt. 1922. első szerzői estéjén előadott műveivel nagy feltűnést keltett. 1922. óta a *Zeneművészeti Főiskola* tanára. 1923 óta a *Budapesti Hangversenyegyesület* vezető karnagya és a Zeneművészeti Főiskola kamaraelőadásának szervezője. A főiskola a karnagyképző tanszak vezető tanára, továbbá az operai gyakorlat zenei vezetője. Az operaházi vizsgaelőadásoknak, a rádió Szimfónikus Zenekarnak, a Műegyetemi Zenekarnak és a Margitszigeti Szimfónikus Zenekarnak karnagya.

Ungerleider Mór, r.-t. vezérigazgató, szül. Laborcérén, 1872 jan. 18. A magyar filmszínház-kultúra megalapítója. U. tartotta Magyarországon az első mozgóképelőadást a Rákóczi-úti Velence-kávéházban. 1898. Neumann és Ungerleider néven filmszínház-vállalatot alapított. Vállalata nyitotta meg a Royal Apolló, Omnia, Tivoli, Tátra, Chicago és számos más mozgóképszínházak kapuit. Később vetítógépek gyártására és filmkölcsönzésre rendezkedett be, majd Bécsben fiókküzetlet nyitott. 1908. vállalatát részvénytársasággá alakította át. Megalapította a Phönix-filmgyárat is, amely a legelső magyar filmeket, a *Senki fát*, *Az ezredet*, *A kuruzslót*, stb. állította elő. Mint a magyar filmművészet egyik úttörője, sokaknak nyitotta meg az érvényesülés lehetőségét és az ő hathatós támogatása számos világnagysággá lett művészt indított el pályáján. Cikkeit a szaklapok közlik. Számos filmpari vállalatnak és egyesületnek vezetőségi tagja.

Ungvári Sándor, festőművész, szül. Kaposvár, 1883 jan. 15. Középiskoláit szülővárosában, művészeti tanulmányait Bpsten, Münchenben és Párisban végezte. Párisban üvegfestészeti tanulmányokat folytatott és olyan sikert ért el, hogy a londoni *Stúdió* számos üvegfestményének képét közölte. Jelentős alkotása a *Szent László-Társulat* székházának üvegei, a budai *Kapisztrán-templom* freskói. *Zrinyi*, a *költő* c. képe az *Iparművészeti Társulat* érmét, *Tinódi Sebestyén* c. képe a Horváth Károly-díjat és *Rákóczi Gyöngyösn* c. képe a Történelmi díjat nyerte el. A *Képzőművészeti Társaság* örökös tisztagja, a *Képzőművészek Egyesületének* és a *Céhbeli*eknek tagja.

Unkelhäusser Károly, nyug. miniszter, szül. Vukovár, 1866 jan. 15. Középiskolai és jogi tanulmányait Pécsen és Kolozsváron végezte. 1888. Szerém vmegyében kezdte közigazgatási pályafutását. 1892. a m. kir. keresk. minisztériumba helyezték át, mint min. fogalmazót. 1895. Verőce vm. dolnjimiholjáci járásának főszolgabírájává nevezték ki. 1896. a horvát-szlavon-dalmátországi m. kir. minisztérium titkára, 1901. Szerém vm. alispánja, 1903. a horvát-szlavon minisztériumban min. tanácsos lett. 1912. fon-

tos és kényes szerephez jutott, amikor az a megbizatással nevezték ki az alkotmányától megfosztott Horvátország fővárosába bánhelyettesi minőségben, hogy a szabadságolt báró Cuvaj kir. biztost az országos kormány vezetésében helyettesítse. Igazságos és pártatlan kormányzásával nagyban hozzájárult a testvérország belső konszolidációjához, amely csakhamar lehetővé tette az alkotmányos élet helyreállítását. Báró Skerlecz Ivánnak királyi biztossá történt kinevezése után 1913. U. visszatért Bpestre, már, mint államtitkár. A háború első esztendejében, amikor első ízben hódítottuk meg Szerbia földjét, Ferencz József, gróf Tisza István miniszterelnök előterjesztésére, U.-t nevezte ki Belgrádba a meghódított területek polgári kormányzójává. A hadiszerezse vértanú forgása azonban nem tette lehetővé számára, hogy ezen állását elfoglalhassa. 1915. év elején a harc-terre ment, de még ugyanezen évben, mint tartományi főnökhelyettes Bosznia-Hercegovina polg. közigazgatásának élére került. Állásában két évig működött, majd mint horvát-szlavon-dalmátországi m. kir. miniszter, belépett előbb gróf Esterházy Móric, majd Wekerle Sándor kabinetjébe. IV. Károly király 1918. U.-t mint deszignált bánt azzal a megbizatással küldte Zágrádba, hogy Dalmáciának és Bosznia-Hercegovinának Horvát-Szlavonországgal — a Magyar Szent Korona keretében — való egyesítését proklamálja. U.-nak ezen missziója azonban hajótörést szenvedett, a háborúban időközben beállott szerencsétlen fordulat miatt. Horvátországnak a Szent Koronától való elszakadása után U. a politikai élettől visszavonult. Erdemeinek elismeréséül a király a Ferenc József-rend középkeresztjével, a Lipót-rend középkeresztjével, a Ferencz József-rend hadiékítményes nagykeresztjével és a valóságos belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki.

Unterberg Hugó, orvos, egyet. m.-tanár, szül. Bpest, 1877 júl. 3. Középiskoláinak befejezése után Bpsten egyet. tanulmányokat folytatott és 1899. orvosi oklevelet szerzett. Orvosi gyakorlatát a *Kórbonctani Intézetnél* és a *II. sz. Sebészeti Klinikán* kezdte meg. Tanulmányokat folytatott Berlinben *Israel* tanár és Párisban *Guion* tanár mellett. 1903. a *Rókus-kórház* alorvosa és 1906. a *II. sz. Sebészeti Klinika* urológiai sebészeti osztályának vezető-főorvosa lett. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és szolgálataiért a hadiékítményes vöröskeresztérmét kapta meg, 1916. egyet. magántanárrá képesítették. 1928 óta a *Charité-Poliklinika* osztályvezető-főorvosa. A *Magyar Orvosi Szemlének* és a *Magyar Orvosnak* szerkesztője. Számos külföldi orvosi folyóiratnak munkatársa. Önálló művei: *A vesék működéséről*, *Prostata-műtétek*, *Vesekövek*.

Unterberg Jenő, belgyógyászati szakorvos, ny. honvédfőorvos, szül. Bpest, 1876 júl. 3. Középiskoláit és az egyetemet a fővárosban végezte, ahol orvostud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után br. Korányi Frigyes klinikáján működött, majd hosszabb ideig Berlinben és Párisban folytatta tanulmányait. Hazatérése után magán-poliklinikát létesített, ahol a belgyógyászatot vezette, majd orvosvegyészeti laboratóriumában diagnosztikai vizsgálatokat végzett. A háború alatt, mint főorvos, harctéri szolgálatot teljesített. Később, mint rokkantat nyugállományba helyezték. Az ezüst és bronz Signum Laudisszal, a Vöröskereszt jelvényével, a jubileumi és milleniumi emlékéremmel tüntették ki. Számos belgyógyászati és orvosvegyészeti munkája jelent meg.

Upor József, színigazgató, szül. Bpest, 1877 júl. 13. Középiskoláit Bpsten végezte. 1913. a *Projectograph* színházvállalatnak, majd az *Apolló-Kabarének* igazgatója lett. 1914. a *Royal Apolló* filmszínházat, 1917. a *Fasor-Kabarét*, majd a *Scala Színházat* alapította. 1927 óta az *Új Színház* igazgatója. A kis színház irodalmi sikerei, a fiatal drámaírók felkarolása U. bátorságát és művészi hozzáértését dicsérik.

Upor Tibor, műépítész, szül. Bpest, 1904 jún. 15. Középiskoláit Bpsten, egyetemi tanulmányait Berlinben, Rómában és Leipzigban és Braunschweigban végezte. Első munkája a bpesti *Új Színház* átépítése volt. 1927 óta mint színházi díszlettervező működik. Az *Új Színház* nagyszerű darabjainak artisztikus díszletei U. képességeinek bizonyítékai.

Uray Tivadar, színművész, szül. Munkács, 1895 nov. 9. Színművészeti tanulmányait a Vigszínház színésziskolájában végezte. 1915. az Andrássy-úti Színházhoz szerződött, 1917. pedig a Nemzeti Színház tagja lett, ahonnan 1918. a Magyar Színházhoz ment át, ahol 5 esztendeig működött. 1923. visszatért a *Nemzeti Színházhoz*, amelynek azóta is tagja. Kitűnő alakításaival az amorozószerepkörben jelentékeny sikereket aratott.

Urbán Péter (báró, monyorói), földbirtokos, orsz.-gyűl. képviselő, szül. Sofronya, 1870 jún. 29. Középiskoláit Aradon és Temesvárott végezte, majd átvette kunagotai birtokának vezetését. 1897—1902. elnöke volt a *Törökbecsei Armentesítő Társulatnak*. Tagja volt a főrendiháznak is, amelynek működésében tevékeny részt vett. A háború kitörésekor önként jelentkezett katonai szolgálatra és érdemeiért két ízben királyi elismeréssel tüntették ki. Mint politikus, lelkes hive, sőt személyes barátja volt Tisza Istvánnak, aki több ízben felajánlotta neki az aradi mandátumot és a csanádi főispánságot. Miután aradmegyei birtokait a románok részben kisajátították, részben pedig kényszer-

bérletbe adták, repatriált. 1922. a battonyai kerület nemzetgyűlési képviselőjévé választották kereszt. nemzeti párti programmal. 1926 óta a kerület orsz.-gy. képviselője és az egységspárt egyik legszámottevőbb tagja. U. évtizedekig vezető szerepet játszott Arad vm. közéletében. Elnöke volt az Aradi Katolikus Körnek, úgyszintén az aradi katolikus hitközségnek és megteremtője az aradi kat. főgimnáziumnak, amely ma is a magyar kultúra egyik legerősebb védőbástyája. Ezidő szerint tagja Kunágota községi képviselőtestületének, nemkülönben Csanád megye törv.-hat. bizottságának, továbbá közigazgatási és gazdasági albizottságának is. A *Csanádmegyei Gazdasági Egyesület* díszelnöke, az *Arad-Csanádi Gazd. Takarékpénztár elnöke*, az *Alföldi Első Gazdasági Vasút* és az *Aradmegyei Gazdasági Egyesület* igazgatósági tagja. Az *OMGE* és a *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* választmányi tagja és számos gazdasági és társadalmi egyesület vezetője. A felsőháznak örökös családi jogon tagja.

Urbanics Kálmán (sárkereszturi), földbirtokos, országgy. képviselő, szül. Makó, 1884. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után Csanád megye szolgálatába lépett. 1910. Mezőkovácsháza szolgabírájává választották. A háború alatt a központi és a nagylaki járás élén állott. A forradalom alatt ellenforradalmi tevékenysége miatt letartóztatták. Hazafias magatartásáért a megszálló románok is fogságba vetették. 1922. a nagylaki kerület nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. régi kerülete mandátumát, egységspárti programmal, ismét elnyerte. Csanád megye törv.-hat. bizottságának tagja. Számos társadalmi és gazdasági egyesület kebelében tölt be előkelő szerepet. Közigazgatási vonatkozású szakcikkeit a vidéki napilapok közlik.

Urmánezy Nándor, földbirtokos, volt orsz.-gyűl. képviselő, szül. Toplica (Maros-Torda vm.), 1868 okt. 1. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után Kisküküllő m. kötelekében kezdte meg közigazgatási pályafutását. 1902. a szászrégeni kerület

szabadelvűpárti programmal orsz.-gyűl. képviselőjévé választotta. 1906. és 1910. a függetlenségi és 48-as párt programjával képviselte a szászrégeni kerületet. A háború idején a Házban több nagyhatású beszédet tartott a magyar katonák érdekében. Birtokait a románok kisajátították, mire Budapestre költözött. Irodalmi téren értékes munkásságot végez. Tolla a nemzet szolgálatában áll, cikkei különböző napilapok és folyóiratok hasábjain jelennek meg. A magyar integritás eszméjének és az irredenta mozgalmaknak legaktívabb harcosa. 1928. a magyarság nagy barátjához, *Lord Rothermere*-hez küldöttséget vezetett.

Urs Nándor (tárnoki), államr. tanácsos, a közigazgatási osztály italmérési előadója, szül. Bpest, 1887 jún. 17. Tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1911. államtudományi államvizsgát tett. 1908. került a rendőrség kötelekébe, előbb a bűnügyi osztálynál, majd a határrendőrségnél teljesített szolgálatot. Azután 10 évig a belügyminisztériumban volt beosztva. 1926 óta a közigazgatási osztályon teljesít szolgálatot.

Usetty Béla, ügyvéd, országgyűl. képvis., szül. Bpest, 1887. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint jog- és államtudorrá avatása után ügyvédi vizsgát tett és hosszabb európai körútra indult. Hazatérése után ügyvédi irodát nyitott. 1920. szföv. törv.-hat. bizottsági tag lett. 1926. a főváros déli választókerülete, egységspárti programmal, országgyűlési képviselőjévé választotta. Budapest politikai életében jelentős szerepet tölt be. A Polg. Egység Klubjának tagja.

Uzoni F. Zoltán, m. kir. dohánygyári igazgató, szül. Nagyszeben, 1877 máj. 31. Iskolai tanulmányait Szombathelyen végezte. Több vidéki dohánygyárban működött tisztviselői minőségben. 1900. a budapesti lágymányosi dohánygyárhoz osztották be, ahol 1926. igazgatóvá nevezték ki. Kiváló szaktudását igazolja az, hogy az ország legnagyobb dohánygyárának vezetésével bízták meg.

V

Vácz Dezső, újságíró, filmdramaturg, szül. Füss, 1890 jan. 19. Középiskoláinak elvégzése után mint gyorsíró kezdte pályáját, majd újságíró lett. Először vidéki lapokba írt tudósításokat, tárcákat és verseket, majd több fővárosi lapban jelentek meg cikkei, amelyek főleg filmkritikával és filmesztétikával foglalkoztak. Később filmdramaturg lett és több mint ezer külföldi filmhez írt magyar kísérő szöveget. A legrégebb mozis- és filmszakírók egyike. A hazai filmkultúrának két évtized óta számottevő munkása. A Magyar Filmklub háznagya.

Váczy Ferenc, ref. lelkész, tanítóképezdei igazg., szül. Hajduszoboszló, 1884 okt. 6. Középiskoláit és a teológiát Debrecenben, egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte. Tanári oklevelének megszerzése után mint helyettes tanár Szatmáron működött és 1913 óta a nagykerösi ref. tanítóképző rendes tanára, 1914 óta igazgatója. Az *Arany János Társaskörnek* tagja. A *Ref. Egyházmegyei Tanítóképezdei Egyesületnek* tb. elnöke. Cikkei a helyi lapokban és folyóiratokban jelennek meg.

Vadadi Albert, író és újságíró, szül. Nagyenyed, 1895. A nagyenyedi ref. főgimnáziumban tett érettségi vizsgálatot. A háborúban mint tart. hadnagy vett részt. A háború vége felé került román fogságba. Megkapta a Signum Laudis, nagyzeüst vitéségi érem, bronz vitéségi érem és Károly-csapatkereszt kitüntetések. 1919. átvette Alsófehér vm. egyedüli magyar nyelvű lapjának, az *Enyedi Újságnak* szerkesztését. A *Szivárvány* c. erdélyi satirikus irodalmi lap is V. szerkesztésében jelent meg. Munkatársa volt számos kolozsvári szépirodalmi folyóiratnak. 1920 óta szerkeszti az Újpesten megjelenő *Független Újság* c. politikai hírlapot. *Sápadt asszonyok* c. regényének és *Tarka krónika* c. novelláskötetének megérdemelt irodalmi sikere volt.

Vadas Ferenc, r.-t. igazg., szül. Aszód, 1882 máj. 13. Középiskoláit Bpsten végezte. 1923 óta a Magyar Ruggyantaárugyár r.-t. igazgatója és a „Cordatic” Magyar Gummiabroncs r.-t. igazgatósági tagja. Szakcikkíró, A *Kerék* felelős kiadója.

Vadas József, orvos, szül. Rád, 1863. Középiskoláit Vácott, egyet. tanulmányait Bu-

dapesten végezte. Orvosi oklevelének megszerzése után 1892. Vácott telepedett le. 1895 óta városi tisztifőorvos. 1907—1928. mint a ker. *Munkásbiztosító Pénztár* főorvosa működött. Az izr. hitközségnek több ízben elnöke volt. Jelenleg a *Szentegylet* elnöke. A polg. leányiskola megalapítója. Tagja volt a városi tanácsnak és a képv.-testületnek. Az államrendőrség és a postahivatal orvosa.

Vadász Elemér, geológus, szül. Székesszevárhely, 1885 márc. 1. A bpesti egyetemen tanult, amelynek tanársegéde, majd adjunktusa volt. Megindította és szerkesztette a *Földtani Intézet* kiadásában megjelenő *Geologica Hungarica* c. folyóiratot. Jelentősebb munkái: *Öslénytani adatok Belső-Ázsiából*, *A földtanítás elmélete*. *A nagyküüllőmegegyei Alsórákos alsóliászkorú faunája*. *Magyarország mediterrán tuskésbőrűi*. *A szén és petróleum multja és jövője*. *A geológus munkája*. *A borsodi szénmedence bányaföldtani viszonyai*.

Vadász Jenő, közgazdász, szül. Polgár, 1882. A Gazdasági Akadémián folytatott tanulmányainak elvégzése után gyakorlati pályára ment. 1910. a margittai gőzmalom, 1919. a *Margittai Ipari és Kereskedelmi r.-t.-ot*, 1922. a *Margittai Villamos Vállalat r.-t.-ot* alapította meg. A vállalatok vezérigazgatójává és a helyi *Kereskedelmi Csarnok* elnökévé választották meg.

Vadász Károly (gyöngyös-halászi), vm. főjegyző, szül. Túrkeve, 1866 okt. 14. Középiskoláit Mezőtúron és Szarvason, egyetemi tanulmányait Bpsten és Kolozsvárott végezte. Egyetemi tanulmányainak befejezése után külföldi tanulmányutat tett. 1909. Szolnok vm. szolgálatába lépett. 1910. tb. aljegyzővé nevezték ki, 1914. szolgabíró lett a tiszai alsó járásban, 1916. vm. aljegyző, 1920. pedig főjegyzővé választott. Mint földbirtokos, alapító és választmányi tagja a vármegyei *Gazdasági Egyesületnek* és a református egyház presbitere.

Vadász Lajos, törv. bíró. kir. kúriai tanácsjegyző, szül. Szegeden, 1881 jan. 15. Középiskoláit Szegeden, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1912. jogtudori, 1917. pedig ügyvédi oklevelet szerzett. 1914. lépett közzolgálatba és 1918-ig a fehé-

templomi tvszéknél mint jegyző, 1918-tól a kevevárai járásbírósnál mint ítélelbíró működött. A szerb megszállás alatt a hűségeskü megtagadása miatt kiutasították és 1920. a paksi járásbírósnál nyert beosztást. 1923. szegedi járásbíró, 1926. a szegedi kir. törvényszék bírása lett. 1928 óta mint a kir. Kúria tanácsjegyzője működik. Egyike a legkitünőbb magyar magánjogászoknak, aki ezirányú munkáival, törvénytárgyazataival elsőrendű pozíciót vívott ki magának a magyar jogirodalomban. Főbb munkái: *Magánjogunk legfőbb elvei és az új jogfejlődés* (2 kötet), *A valorizációs törvény kommentárja*, *Az 1928. év valorizációs gyakorlata*, *Személyi és családjog az 1910—1927. évi kodifikációs anyagával*, *Magánjogi törvénykönyvünk és élő tételes jogunk*.

Vadász Manó Mihály, ügyvéd, szül. Budapest, 1875. Középkolai és jogi tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetemen jogi doktori oklevelet nyert. Később letette az ügyvédi vizsgát és Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Működése során főleg magánjogi és szentszéki perekkel foglalkozott. 1927. kormányfőtanácsi címmel tüntették ki. Az esztergomi szentszéknél is bejegyzett ügyvéd. A *Magyar Hónsz.* egyik díszelnöke. Buda társadalmi, jótékonyági és politikai életében jelentős szerepet tölt be. Az egységspárt számottevő tagja.

Vadnai László, író, szül. Bpest, 1904 jún. 6. Iskolai tanulmányait Budapesten végezte. 18 éves korában fogadták el első egyfelvónásos színdarabját. A fiatal humorista-gárda egyik legismertebb tagja. Számos bohózatot írt, amelyek közül sokat külföldön is sikerrel adtak elő. Eddig száznál több egyfelvónásosát játszották.

Vadnay Tibor (sajókezai és vadnai), nyug. államtitkár, szül. Bpest, 1869 máj. 17. Középkolai és egyetemi tanulmányainak befejezése, valamint államtudományi tudorrá avatása után Borsod vármegyei szolgálatába lépett. 1914. a belügyminisztérium vármegyei osztályának élére helyezték, mint osztálytanácsost. A háború alatt nagyszabású gyermeknyaralattási mozgalmat kezdeményezett és annak lebonyolítását, mint kormánybiztos vezette. A kommunizmus alatt eltávolították állásából. A rend helyreállításkor ismét a megyei ügyek vezetését vette át és előbb min. tanácsossá, később pedig h. államtitkárrá lépett elő. 1922. az inséges viszonyok között élő mezőgazdasági munkások felségítésére indított kormányakció vezetői teendőit látta el. 1928., mint államtitkár, nyugalomba vonult. Számos szociális és gazdasági vonatkozású tanulmányain kívül megjelent önálló művei: *Tudományos és gyakorlati szocializmus*, *A magyar hivatalos nyelv szabályai*, *Magyar jövő*.

Vági József, ügyvéd, szül. Bpest, 1892. aug. 2. Ügyvédi oklevelét a bpesti tud. egyetemen szerezte. Jogtudományi szakíró, a *Pol-*

gári Jog c. folyóirat főmunkatársa. Nagyobb tanulmányai: *Eljárás és per*, *Allam és jövedelem*, *Perjogunk jurisdictionális szabályai*.

Vágó Albert, r.-t. igazgató, szül. Jász-árokszállás, 1871 ápr. 1. Tanulmányai végeztével 1887. a Wertheimer és Frankl cég gyakornoka, majd a Wohl Herman szesz- és élesztőgyár tisztviselője lett. Tizenegyévi szolgálat után a Boni gyártelep és Mezőgazdasági r.-t. itodafőnökeként működött. 1912. a Gottschlig Ágoston r.-t. irodafőnökévé, majd igazgatójává nevezték ki. A Gottschlig r.-t. igazg. tagja, illetve ügyv. igazgatója.

Vágó Béla, színművész, szül. Nagyvár, 1876. Marosvásárhelyen lépett fel először. Hosszabb vidéki színészkedése után Bpstre került, előbb a *Király Színházhoz*, majd a *Magyar Színházhoz*, amelynek jelenleg főrendezője is.

Vágó Dezső, szobrász, szül. Bpest, 1882. Az Iparművészeti Főiskolán és Párisban tanult. 1902. Párisba ment, ahol éremművészettel, főként domborművü zománcművészettel foglalkozott, amelynek speciális készítési módjára szabadalma van. Nagy sikert aratott bpesti, párisi és londoni kiállításokon 1906. és 1907. a főváros Ferenc József-alapítványának iparművészeti díját kapta meg.

Vágó Jenő, a Szabómesterek Orsz. Szöv. igazgatója, szül. Nagykároly, 1885 júl. 16. Tanulmányainak befejezése után egy ideig a szfv. szolgálatában állott és 1924. mint számv. főtiszt vonult nyugalmába. Azóta tevékenységét kizárólag a szabóipar fejlesztésének szentelte. 25 esztendeje vesz részt a *Szabómesterek Orsz. Szövetségének* életében, jelenleg mint igazgató tevékenykedik. A *Magyar Konfektioújság* felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa. A *Magyar Iparos* szerkesztésénél is közreműködik. Az *Otthon Írók és Hírlapírók Egyesületének* tagja.

Vágó József, építész, szül. Nagyvár, 1877. A bpesti egyetemen tanult, ahol 1900. építési, 1916. mérnöki oklevelet szerzett. 1899. a párisi világkiállítás magyar osztályának építési vezetője volt. 1911-ig bátyjával, V. László építésszel tervezte együtt épületeit, később Lechner Ödönnel dolgozott. A *Magyar Mérnök- és Építészegylettől* 1900. ezüst, 1901. aranyérmét, az 1911. római művészeti kiállításon ezüstérmét kapott. Jelentősebb alkotásai: a *Sándor-téri Gutenberg-Otthon*, az *Alföldi Takarékpénztár*, a *Városligeti Színház*, a *Schiffer-palota*, a *Lipótvárosi Kaszinó nyári helyisége*, a *Magyar Unió Klub épülete*, a *nagyváradai Orsz. Csendőrségi lak-tanya*, a *Grünwald-palota*. 1919. Svájcba, később Olaszországba költözött. 1928. a *Népszövetségi palotára* kiírt pályázaton a kilenc első díj egyikét nyerte el és három másik külföldi építész társaságában megbízást kapott a palota építésére.

Vágó József, közgazdasági író, szül. Budapest, 1877 jan. 21. Egyet. tanulmányainak befejezése után a *Bpesti Keresk. és Iparkamara* tisztviselője, később titkára lett. 1920. nyugalomba vonult, azóta a *Pester Lloyd* közgazdasági rovatvezetője. Résztvett a *Magyar Vámpolitikai Központ* megalapításában, majd vezetése alatt és annak ötkötetes emlékiratát is V. szerkesztette. Kiadásában jelent meg az élelmiszerek hamisításáról szóló magyar rendeletek és törvények gyűjteménye. Munkatársa a genfi *Bureau de Travail* kiadványának.

Vágó Lajos, ügyvéd, gyárigazg., szül. Sárbogárd, 1873 nov. 23. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Ügyvédi oklevelének megszerzése után Budapestben irodát nyitott. A háborúban mint százados katonai szolgálatot teljesített s 1921. átvette a *Dozzi Szalámiárugyár* ügyvezetését igazgatói minőségben, ahol, mint a magyar ipar egyik lelkes fejlesztője, fejt ki érdemes tevékenységet.

Vágó László, építész, szül. Nagyvárad, 1875. Középiskoláinak elvégzése után a felső ipariskolán tanult, majd építési oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után építési irodát nyitott. V. egyike a legkeresettebb magyar építészeknek. Nagyszámú fővárosi és vidéki középület, valamint magánház építése fűződik nevéhez. Számos pályadíjat nyert, többek között 1899. a Magyar Mérnök- és Építész Egylet aranyérmét, 1911. pedig a római nemzetközi kiállítás ezüstérmét nyerte el. V. építette újjá a Magyar Színházat, a Nemzeti Színház Kamaraszínházat és a miskolci színházat. A *Jardön-mulató*, a *Magy. Ált. Ingatlan Bank* bérpalotái és a Lipótvárosi Kaszinó palotája szintén V. műve. Legutóbb az izr. Hősök Templomára készült tervpályázatával nyert kitüntetést.

Vágó Pál, festőművész, szül. Jászapáti, 1854. Középiskolai tanulmányainak befejezése után joghallgató lett, majd Münchenben művészeti tanulmányokat folytatott. Festményei különböző témakörből készültek. Nevesebb művei: *Jár a baba*, *Gyík c. életképek*, *Birkózó bikák*, *Alföldi jelenet*, *Huszárság története*, hatalmas méretű történeti vonatkozású kép. Több pályadíjat és kitüntetést nyert.

Vágó Sándor, bankár, szül. Kecskemét, 1879 szept. 6. Iskolai tanulmányainak elvégzése után kereskedelmi pályára lépett. 30 éve közismert bankár. A háborúban mint tart. százados hactéri szolgálatot teljesített. A III. o. kat. érdemkereszt, ezüst és bronz Signum Laudis a kardokkal, a Károly-csapatkereszt, a sebesülési érem, a Ferenc József emlékkereszt és a II. o. német vaskereszt tulajdonosa. Több vállalat vezetőségében foglalt helyet, számos sportegyesület alapítója. Törvényhat. bizottsági

póttag. A nemzeti demokrata párt kerületi elnöke stb.

Váhl Ernő, ügyvéd, szül. Heves, 1876 jan. 1. Középiskoláit Iglón, az egyetemet Bpsten végezte, ahol ügyvédi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint jogyakornok a fővárosban működött, majd Csepregen ügyvédi irodát nyitott. A háború alatt, mint főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. Az izr. hitközség elnöke, th.-biz. tag. A község és a megye közéletében tevékeny részt vesz.

Vaizer Béla, magy. kir. dohánygyári igazgató, szül. Tiszakanyár, 1874 szept. 30. Középiskoláit Sárospatakon végezte- majd a magy. kir. dohányjövédék szolgálatába lépett. A kisvárdai dohánybeváltóhivatal volt első állomáshelye, ahonnan 1896. dohányjövédéki tiszt minőségben Fiuméba helyezték. Később Debrecenben teljesített szolgálatot, mint osztályvezető. 1922. a munkácsi gyár aligazgatójává nevezték ki. Résztvett a háborúban. A polgári és katonai érdemkereszt tulajdonosa. 1923 óta a bpesti kőbányai dohánygyárat vezető igazgatói rangban. Élénk társadalmi és egyházi tevékenységet folytat. A kőbányai ref. egyház presbitere, a *Revizíós Liga* igazgatóságának tagja és a Nemzeti Munkavédelmi Hivatal működésénél is fontos szerepet visz.

Vajay Károly, min. titkár, szül. Szatmárnémeti, 1892. okt. 10. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, ahol államtudományi oklevelet nyert. A háború alatt, mint hadnagy harctéri szolgálatot teljesített és magtartsáért a Signum Laudisszal, a bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. Közvetlenül a leszerelés után a belügyminisztérium kötelékébe lépett s a belügyminisztérium közbiztonsági osztályába osztották be szolgálatára, majd Rakovszky Iván belügyminiszter idejében, kiváló szolgálatának eredményeképpen a belügyminiszter titkárává nevezték ki, s jelenleg is mint a belügyminiszter titkára teljesít szolgálatot.

Vajda Árpád, államr. fogalmazó, a VII. ker. kapitányság bünyügyi előadója, szül. Rimaszombat, 1896 máj. 2. Középiskoláit Zalaegerszegen, Nyitrán és Bpsten, egyet. tanulmányait pedig Bpsten végezte, ahol 1920. jog- és államtud. doktorátust nyert. 1916—18., mint zászlós, kat. szolg. teljesített Európai sakkmeister. 1919—21. megnyerte a bpesti sakkbajnokságot. 1921. Bécsben a nemzetközi versenyen mesteri címet nyert. Ettől az időtől fogva neve jól ismert a nemzetközi sakkvilágban. A világ első sakk mesterei között emlegetik. 1926. Semmeringen a világverseny alkalmával a nagymesterekkel vívott küzdelemben külön díjat nyert. 1924. Párisban, 1927. Londonban és 1928. Hágában a nemzetközi sakkcsapatversenyen győztes ma-

gyar csapatnak tagja volt. Az angol sakkszövetség mesteri oklevéllel tüntette ki. Évek óta főmunkatársa a *Magyar Sakkvilágnak*. A *Magyar Sakkszövetség* elnöki tanácstagja.

Vajda Ernő, író. A modern magyar drámairodalom egyik igen erős hatásérzékkel dolgozó alakja. Szműveinek inkább tökéletesen felépített külső formájával, mint belső értékeivel ért el, különösen külföldön, jelentős sikereket. Előadott darabjai: *Bobby*, *A váratlan vendég*, *A szerelem vására* (Sidney Garrick álnéven), *A válóperes hölgy*, *Déli-báb*, *Farsangi lakodalm* (operaszöveg Pol-dini zenéjére). Az utóbbi években igen sok filmszcenáriumát dolgozták fel amerikai filmgyárak.

Vajda Gyula, isk. igazg., szül. Kaposvár, 1868. Tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte, ahol 1898. filozófiai doktorrá avaták. Tanári működését Szegeden kezdte. 1905. a trencsényi áll. felsőbb leányiskola igazgatója lett. 1907. a szabadkai felsőleányiskola szervezésével bízták meg. Az összeomlás után először a soproni, majd a bajai áll. női felsőkereskedelmi iskola igazgatója lett. Sokoldalú irodalmi munkásságot fejtett ki. 25 önálló munkája jelent meg. Ezek közül legkiválóbb *A háborús költészet* c. könyve. Magyarra fordította Olga Wohlbrück *Barbárok* c. regényét.

Vajda Ödön, ügyvéd, szül. Nyíregyházán, 1884. Középiskoláit szülővárosában, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. 1906. szerezte doktori, 1912. ügyvédi oklevelét. 1906. Zboray Miklós irodájába lépett és több mint tíz év óta társává lett. A háborúban mint tüzértiszt vett részt. Hosszabb időt töltött a frontokon és több kitüntetést kapott. V. egyike legismertebb sajtó- és büntetőjogásainknak. Főszóalálásai a sajtóankétokon és tárgyalásokon mindig nagy figyelemben részesülnek. Az utóbbi években a fővárosi lapok ellen megindult rengeteg tiltott közlési perekben oly védelmet honosított meg, mely meghozta a perbefogott hírlapírók sorozatos fölmentését.

Vajda Zsigmond, festőművész, szüleinek 1848 emigrációjukban, szül. Bukarestben, 1859 márc. 9. A mintarajziskola elvégzése után a párisi *Julien Akadémia* növendéke lett, majd Münchenben nyitott műtermet. Később Olaszországba ment és Palermóban telepedett le. 1886. hazatért és azóta állandó kiállítója a *Műcsarnoknak*. V. végezte az országház freskómunkálatait, amiért a Lotz-díjat nyerte el és a király a vaskoronarend lovagkeresztjével tüntette ki. Londonban a magyar csoport kiállításban az arany medálival tüntették ki. A parlament freskóin kívül az ő alkotása a királyi várpalotában a zene allegóriája, azonkívül a szegedi városháza, a Széchenyi-fürdő és a József-telefonközpont falfestményei. Nevezetesebb portréi:

Ferenc József, Vilmos császár és számos közéleti nagyság arcképe. *Bál után* c. képét a Székesfőváros Múzeuma, *Szilágyi Erzsébet* c. képét a nagyváradi múzeum vásárolta meg. 1906 óta a *Steindl-céh* alelnöke, a *Képzőművészeti Egyesület* tagja, a *Nemzeti Szalon* igazgatósági és societaire tagja. A Lotz-iskola híve, rajongója az abszolút művészetnek. Figurális és dekoratív kompozícióiban a freskóvalöröket szereti. Művészetével a szaksajtó és az olasz lapok is foglalkoztak.

Vajna József, gyógyszerész, szül. Eperjes, 1876 júl. 12. Középiskoláit Eperjesen, az egyetemet Bpsten végezte. Két évig Mórton, Szegeden és Szarvason működött, 1903. Szabadszálláson nyitott gyógyszerterázt. 1918. Bpsten a *Városi gyógyszerterázt* vette át. A háborúban katonai szolgálatot teljesített és a II. o. vöröskeresztéremmel tüntették ki. A szabadszállási városi képv.-test. és a *Budapesti Gyógyszerésztestület* választmányának volt tagja.

Valkó Fülöp, ügyvéd, szül. Bpest, 1870. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Budapesten végezte és 1896. ügyvédi vizsgát tett. A magyar jogászi karnak értékes alakja. Főleg kereskedelmi és polgári ügyekkel foglalkozik.

Vallus István, malomtulajdonos, földbirtokos, m. kir. gazdasági tanácsos, szül. Jászberény, 1872 jún. 16. Középiskoláit Jászberényben, a gazdasági akadémiát Debrecenben végezte. Iskolai tanulmányainak elvégzése után Jászberényben gazdálkodott, majd 1899. megvette Jászberény legrégebbi malomát, amelyet nagy teljesítőképességű, modern üzemé fejlesztett. A kommunában teljesen kifosztották, de V. vállalatát csakhamar újjáépítette. Szolnok vm. törv.-hat. biz. Jászberény képviselőtestületének és a Jász-sági Hitelintézet igazgatóságának tagja.

Válya Gyula (vitéz), polgármester, szül. Felvinc, 1839 okt. 27. Középiskolai tanulmányainak befejezése után 1913. az Orsz. Levéltárban kezdte pályafutását. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített, a kis- és nagyezüst vitézségi érmek, a *Károly-csapatkereszt* és a sebesülési érem tulajdonosa. 1920. a főváros törv.-hatósági bizottságának tagja lett. 1922. Kispest polgármesterévé választotta. Nevéhez fűződik Kispest rohamos fejlődése, a vízvezetéki építkezések, utak burkolása, járdák és csatornák létesítése. Iskolákat, óvodákat, városházat, járásbírószágot, napközi otthonokat, tudógondozót, szülőotthont, fertőtlenítőt, járványkórházat, mentő székházat létesített. A kat. egyháztanácsnak és a kispesti mentőknek elnöke, valamint a legtöbb kispesti társadalmi egyesületnek és sportklubnak díszel-nöke.

Vályi Sándor, a Magy. Kir. Munkásbiztosítási Felsőbírószágot elnöke, szül. Budapest, 1865 máj. 13. Tanulmányainak befejezése után ügyvédi pályára lépett. Egy ideig ügy-

védi gyakorlatot folytatott, majd 1892. bíróvá nevezték ki. 1908. megszervezte a *Budapesti Elsőfokú Munkásbiztosítási Bíróságot*, 1921. pedig a *Munkásbiztosítási Felsőbíróságot*, amelynek kir. ítélőtáblai elnöki rangban elnöke lett. Résztvett a polgári perrendtartás életbeléptetésében. Tagja a *Hatásköri Bíróságnak* és elnökhelyettese az *Egységes Bírói és Ügyvédvizsgáló Bizottságnak*. Feltűnést keltő dolgozatai nagy számban jelentek meg különböző jogi szaklapokban a hiteljog és társadalomtudomány tárgyköréből, míg a szövetkezeti munkásbiztosítási és részvénytársasági jogról írott művei önálló kötetekben jelentek meg. Főbb munkái: *Magyar cégjog* (1906), *A részvénytársaságok és szövetkezetek cégjegyzése* (1908), *Tanulmányok a magyar munkásbiztosítási jog köréből* (1913). Értékes munkásságának elismerésül a II. oszt. polg. hadi érdemkereszttel tüntették ki.

Vámbéry Rusztem, ny. egy. tanár, Vámbéry Árminnak, a világhírű orientalistának fia, szül. Bpest, 1872 febr. 29. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti ügyetemet hallgatta. Jogi doktorátust, majd ügyvédi oklevelet szerzett. Pályáját az igazságügyminisztériumban kezdte meg. 1898. albíróvá, majd rövidesen kir. ügyésszé, később táblabíróvá nevezték ki és az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályába osztották be. Ebben a minőségben számos nagyfontosságú törvényjavaslat szerkesztését bízták rá. 1901. a bpesti jogtudományi egyetem a büntetőjog magántanárává képesítették. Később rendkívüli, majd rendes tanárrá nevezték ki. 1919. ügyvédi irodát nyitott. Egyike a legalaposabb felkészültségű magyar jogászoknak. Mint jogtudós, értekezései, cikkei révén, európaszerte ismert és elismert tekintély. Számos nagyszabású bűnpör, többek közt néhány forradalmi pör védelmében éreghittette jogászai tekintélyét. Egy-egy védőbeszéde valóságos tanulmányszámba ment és külföldön is nagy feltűnést keltett. A Társadalomtudományi Társaságnak egyik legszármottevőbb tagja volt. 1929. megalapította a Magyar Fábianus Társaságot, amelynek ügyvezető elnöke lett. 1913 óta felelős szerkesztője a *Jogtudományi Közlönynek*, 1924 óta a *Szavadunk* c. folyóiratnak. Föv. biz. tag. Alelnöke az Orsz. Kossuth-Pártnak. Főbb művei: *A házasság védelme a büntetőjogban*, *Büntetőjog és etika*, *Büntetőpolitikai követelések*, *Bűnvádi perrendtartás*, *Büntetőjog*, *Kriminológia*, *Eretnek világnézet* (sajtó alatt), *Das ungarische Jugendgericht*, *Extradition treaties*, stb. Különböző hazai és külföldi jogi és társ. tud. szaklapnak, továbbá a Népszavának állandó munkatársa.

Vámos Ferenc, községi főjegyző, szül. Vág, 1885 aug. 23. Középiskoláit Győrött, a közigazgatási tanfolyamot Szombathelyen végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint s.-jegyző Beleden kezdte működését,

majd jegyző lett. A háború alatt Süttörön polgári szolgálatot teljesített és a polgári hadiérem kitüntetésében részesült. 1922 óta Kapuvár főjegyzője. A község fejlesztése terén eredményes tevékenységet fejtett ki. Villanyvilágítás, iskolaalapítás és számos kultúrintézmény létesítése fűződik nevéhez. Az *Orsz. Jegyző-Egyesület* főjegyzője. Cikkei különböző lapokban jelentek meg.

Vámossy Károly, gyárigazg., szül. Bpest, 1882. Középiskolái tanulmányainak befejezése után a Műegyetemen szerezte gépészmérnöki oklevelét. A háborúban századosi rangban vett részt és a Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. Oklevelének megszerzése után franciaországi és más külföldi gépgyárak alkalmazottja volt. 1922. a Műegyetem előadójaul hívták meg. Ugyanez évben a Ganz és Társa- Danubius r.-i. gyárigazgatójává nevezték ki. Első volt, aki Magyarországon a pszichotechnikai vizsgálatokat a gyakorlatba átvitte.

Vámosy Mihály, kúriai bíró, szül. Nagytorna, 1865. aug. 31. Egyetemi tanulmányait az egri érseki liceumban végezte, ahol 1890. államtudományi államvizsgát tett. 1895. Budapesten megszerezte bírói oklevelét. Bírói működését 1892. kezdte meg a pécskai járásbíróságon, mint aljegyző, 1899. Nagyváradon alügyész és még ugyanabban az évben törvényszéki bíró lett. 1910. a nagyváradi munkás választott bíróság helyettes elnöke lett. 1913. Nagyváradon megkapta táblabírói kinevezését. 1921 óta mint kúriai bíró, a magy. kir. Kúrián működik. 1922. az OFB póttagja lett.

Vanczák János, orszgy. képviselő, szül. Bpest, 1870 okt. 19. Tanulmányainak befejezése után lakatosmesterséget tanult, majd 3 évig külföldön vándorolt. 1899. a bpesti lakatosipartestület tisztviselőjének hívta meg. Akkor kapcsolódott szorosabban a munkásmozgalmakhoz. 1905. a *Magyarországi Vas-és Fémmunkások Szövetsége* titkárául választotta. 1920. átvette a *Népszava* szerkesztését. 1922. a főváros déli kerülete nemzetgyűlési képviselővé, 1927. pedig országgyűlési képviselőjévé választotta. A magyar munkásságot több ízben képviselte különböző európai és nemzetközi gyűléseken. A munkásbiztosítás és munkásközvetítés kiépítésében jelentős része van. Az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztárnak igazgatósági tagja, a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnak alelnöke. V. nevével elválaszthatatlanul forrtak egybe a magyarországi munkásmozgalmak. Irodalmi téren is széleskörű munkásságot fejtett ki. Társadalomtudományi értekezésein kívül verseivel, elbeszéléseivel és könyvfordításaival ismert nevet szerzett magának.

Vándor Dezső, orvos, szül. Bpest, 1874 jan. 28. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. Orvosi gyakorlatát a *Rókus-kórház* sebészeti osztályán kezdte meg, majd

különböző klinikákon működött. 1904. bécsi tanulmányútja után a *Fangó Vizgyógyintézet* főorvosa és 1905. a *Körúti Gyógyfürdő* főorvosa lett. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1920—1924. a *Zsidó-kórház* fizioterápiai intézetét vezette. Több önálló szakmunkája jelent meg, amelyek közül nevezetesebbek: *Az iszapkezelés mechanikája*, *A csúz és köszvény gyógykezelése a Fangó di Botagltával*. Számos szakcikke az orvosi hetilapokban látott napvilágot.

Vándor Kálmán, író és hírlapíró, szül. Szombathelyen, 1898. Kora ifjúságában kezdett irodalommal foglalkozni és első könyvei már diákkorában jelentek meg: *Mindenfelé* (1915), *Innen-onnan* (1915). Középiskoláinak befejezése után mint tartalékos hadnagy harcolt a fronton. A háború után megint fölvette a tollat. Ettől fogva egymást követik érdekes munkái: *Menyasszonyok éjszakája* (novellák), *Börtönéjszakák* (versek), *Üvegfüvölán* (elbeszélések), *Barta Pepi tanítványa* (regény), *Péter várnagy* (történelmi színmű), *Halál Ófelsége* (elbeszélések), *Ez az élet* (regény), *Az ezüsthajú asszony* (regény). Vándor Kálmán azonban főként színműíró. Legnagyobb sikert a *Nemzeti* és *Kamara Színház*ban bemutatott drámája az *Özvegy Varga Abrisné* aratott. Színrekerült művei: *Dr. Nikodémusz* (tragikomédia), *Péter és a nők* (tragikomédia), *Epilógus* (vígj.), *Garasok* (vígj.), *Mária Asszony* (színmű), *Pálinkás orvos* (színmű), *A gyenge nő* (színmű), *A Liszt hangverseny* (lírai játék 3 felvonásban). V. írásaiban sok őszinteség, lelki finomság, néhol szentimentalizmus és arányos humor szólal meg egészen egyéni hangon. Termékeny irodalmi működése mellett. V. 1922 óta az *Újság* c. napilap kitűnő tollú belső munkatársa.

Vándor Mihály, ügyvéd, szül. Deésen, 1883 dec. 28. 1904. a kolozsvári tud.-egyetemen szerzett doktori oklevelet és 1908. avaták ügyvéddé. Bpsten éveken át Kelemen Samu dr. ügyvéd és országgyűlési képviselő, kiváló büntetőjogász irodáját vezette. A háborút mint főhadnagy harcolta végig; megkapta a bronz vitézségi érmet, a II. o. vöröskeresztermet és a Károly-csapatkeresztet. 1908-ban nyitotta meg ügyv. irodáját Budapesten. Több nagyszabású bűnperben szerepelt védőként. Számos jogi tanulmányt írt jogi szaklapokba.

Vándory Dezső, Budapest, szfv. gyógy-pedagógiai intézeti igazgató, született Bukarest, 1884 aug. 17. Középiskoláit Pancsován, Iglón, Halason és Budapesten végezte. Ugyancsak Budapesten végezte az áll. tanítóképzőt és az áll. gyógy-pedagógiai tanárképzőt. Tanári oklevelet nyert 1913. 1906 óta van a főváros szolgálatában, 1915—1918-ig katonai szolgálatot teljesített, 1921. a Tüzoltó-u. kiségitő iskola igazgatója lett. 1924-től 1926-ig a szfv. gyógy-pedagógiai intézetek megszervezésén dolgozott. 1926 óta

a X. ker. gyógy-pedagógiai intézet igazgatója. Számos cikke, novellája és egy regénye jelent meg a különböző fővárosi napilapokban. A szfv. gyógy-pedagógiai tanárok egyesületének megszervezője és elnöke, valamint vezető tagja számos szak-, társadalmi és kulturális egyesületnek.

Vannay Béla, főjegyző, szül. Balassagyarmat, 1894 márc. 23. Középiskoláinak elvégzése után Kassán és Bpsten jogi tanulmányokat folytatott. A háború alatt haretéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. A Károly-csapatkeresztrel és a sebesülési éremmel tüntették ki. A háború után a *Futuránál*, majd a *Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezethél* működött és 1927 óta mint főjegyző Balassagyarmat város szolgálatában áll.

Várady Imre, ügyvéd, szül. Cegléd, 1895. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti egyetemen jogi doktorátust szerzett. 1923. ügyvédi vizsgát tett. Elnöke volt az Ügyvédjelöltek Országos Szövetségének és az ügyvédi kar gazdasági és politikai mozgalmáiban ma is tevékeny részt vesz. Jelenleg kereskedelmi és polgári gyakorlatot folytat.

Várady Gyula, festőművész, szül. Sáros-Oroszi, 1866 május 8. Münchenben folytatott művészeti tanulmányokat. Mélyrehangolt táj- és városrészlet-festményekkel szerepel különböző kiállításokon. Nevesebb művei: *Akácfasor*, *Lelátás éjjel a Tabánból*. Több pályadíjat és kitüntetést nyert. Mint mesterhegedűkészítő is jó nevet szerzett.

Várady Jenő, szfv. tiszti főügyész, szül. Budapesten, 1881 márc. 29. Atyja, V. Antal, jeles író és műfordító volt. Középiskoláit Budapesten, egyetemi tanulmányait szintén itt végezte. 1904. szerzett jogtudori és 1907-ben az ügyvédi oklevelet. 1901-ben a m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz nevezték ki fog.-gyakornoknak, ahol 1907-ig szolgált, amidőn a főváros szolgálatába állott. Itt 1911-ben megválasztották alügyésszé, majd 1915-ben tiszti ügyésszé és 1929-ben helyettes tiszti főügyésszé. A háborúban megkapta a Signum Laudist a kardokkal és a Károly-csapatkeresztet. 4 éven keresztül tárcaírója és színikritikusa volt az „*Egyetértés*“ c. napilapnak, utána ifj. Abrányi Kornél sajtófőnöksége alatt a miniszterelnökségi sajtóirodának írt gazdasági tárgyú és a *L'Evenement* c. francia napilap számára francia nyelvű cikkeket.

Várady Zsigmond, városi tanácsnok, szül. Nagykőrös, 1871 febr. 12. Középiskoláit Nagykőrösön és Kecskeméten végezte, majd 1891. évben mint gyakornok Újpest község szolgálatába lépett. A kommün alatt különös érdemeket szerzett azzal, hogy biztonságba helyezte az adókönyveket és a kincstári lajstromokat és ezáltal a kincstár, továbbá a vármegyének és városnak sok milliórdos követeléseit mentette meg. 1922. adóügyi tanácsnökká választották meg. Te-

vékeny részt vett az újpesti kir. adóhivatal felállítása körül, mely létét az ő értékes munkásságának köszönheti. Közéleti érde-meinél fogva számos egyesületnél tölt be tisztségeket. A református egyház presbitere. A városnál az adókerületi rendszert hozta be, ami által a város adóigazgatása helyes irányt nyert, a város háztartásának rendezését pedig lényegesen előmozdította.

Varannai Aurél, az Omke titkára, szül. Bpest, 1900. A bpesti tud. egyetemen hallgatta a jogot, majd egyideig Párisban esztétikai tanulmányokat folytatott. 1922 óta az *Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesület* alkalmazásában áll, mint annak titkára. Közgazdaság-irodalmi tevékenységet fejt ki, leginkább vámpolitikai kérdésekkel foglalkozik. Cikkei az *Ujság* és különböző magyar, német és francia lapokban jelennek meg.

Varga Béla, orvos, szül. Kiskunfélegyháza, 1889 júl. 2. Szédítő ívben tört felfelé a sportkarrierje. 1912—1913. Európa bajnoka, 1911. világbajnok lett. Nyolc ízben hódította el Magyarország birkozbajnokságát. Sebész operatőr; tart. főhadnagy, több katonai kitüntetése van.

Varga Béla (vitéz), ügyvéd, szül. 1893. Középiskolái után Debrecenben, Kolozsvárott és Berlinben jogot hallgatott; doktori oklevelet szerzett. 1926. ügyvédi vizsgát tett. A háborút mint hadnagy küzdötte végig és az I. o. porosz kir. harcos éremmel, a sebésüési éremmel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. Több érdeklődést keltő sajtóperben és bűntügyben szerepelt védőként, és tette nevét ismertté.

Vargha Ferenc, koronaügyész, felsőházi tag, szül. 1858 nov. 26. Iskolai és jogi tanulmányait Kassán végezte. 1882. mint joggyakornok kassai aljegyzővé nevezték ki, majd a gyulai, komáromi és bpesti tvszk. alügyésze lett. 1891. Kecskeméten ügyésszé, 1893. bpesti büntetőtvszk bírójává nevezték ki. 1896. mint a törvényelőkészítő bizottság tagja, az igazságügyminisztériumban nyert beosztást, ahol igen fontos törvények előkészítésében vett részt. 1897. tielőtáblai bírói címet kapott, 1900. bpesti főügyészhelyettes, 1904. koronaügyészhelyettes, 1912. a Kúria tanácselnöke, 1922. koronaügyésze lett. 1925. az egységes bíró- és ügyvédvizsgáló bizottság elnökévé nevezték ki. A büntetőjogászai körnek egyik legkimagaslóbb alakja, aki a jogi irodalom terén is nagyértékű munkásságot fejtett ki. Balogh Jenővel és Edvi Illés Károllyal a *Bűnvádi perrendtartás magyarázata* címen korszakalkotó jogtudományi könyvet írt. Ezenkívül fontosabb önálló munkái: *Az ott-hon védelme*, *A perorvoslatok rendszere*, *Észrevételek a BTK novelláihoz*, *Az ügyvédi vizsga reformja*, *A gyermekkorban lévő bűnösök*, *A sajtószabadság*, *Az esküdtszék*, *Kérdésfelvételek az esküdtszéki eljárásban*, *Ügyészség és politika*, *Szándék és a szemé-*

lyes körülmények, *Lánckereskedés*, *Megtör-lás és védekezés*, *Az izgatás pszichológiája*, *A terror pszichológiája*, *A bírói függetlenség*, *Képviselek jeletlensége*, stb., stb. Ezenkívül a szaklapokban többszáz jogtudományi értekezése jelent meg.

Vargha Gábor (szentpáli és balatonfüredi), ügyvéd, orsz.-gyűl. képvis., szül. And-rásfa (Vas m.), 1859. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint doktori oklevelének elnyerése után letette az ügyvédi vizsgát, majd Szentgotthárdon ügyvédi irodát nyitott. 1910. a rumi kerület, munkapárti programmal, orszgyűl. képviselőjévé választotta. A szentgotthárdi főgim-názium és dohánygyár, valamint a járási kórházegyesület létesítése érdekében jelentős tevékenységet fejtett ki. 1926. a szentgotthárdi kerület a keresztény gazdasági és szociális párt programjával orszgyűl. képviselőjévé választotta. Városa és megyéje politikai és társadalmi életében előkelő szerepet tölt be. A vm. tvhat. bizottság és a közigazg. bizottság tagja.

Varga Gyula, polgármester, szül. Mágócs, (Csongrád m.), 1879 dec. 28. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az eperjesi jogakadémia, majd a bpesti tud. egyetem hallgatója volt, ahol jogidoktori oklevelet nyert. Ügyvédi vizsgát Bpsten tett. Gyula város képviselőtestülete közigazg. tanácsnokául hívta meg. A háború kilőrésekor, mint tart. tiszt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. 1920. hazaérkezése után közigazgatási tanácsnoki hivatalát ismét elfoglalta. 1928. nagy szótöbbséggel Gyula város polgármesterévé választották. 1929. a nürnbergi magyar héten városát képviselte. A helyi lapokban nemzetgazdasági cikkei jelennek meg.

Vargha Imre, államtitkár, szül. Szolnok, 1876 febr. 26. Középiskoláit Jászberényben, jogi tanulmányait Budapesten végezte. 1894. kezdette meg pénzügyi szolgálatát. Mint számvevőszéki tisztviselő a központi díj- és illeték-kiszabási hivatalnál, majd mint pü. fogalmazó a fővárosi pénzügyigazgatóságnál működött. 1910 január 1-től a közigazgatási bíróság tanácsjegyzője, majd elnöki titkára, 1918. pedig bírója volt. Mint tanácsjegyző szerkesztette a közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának döntvényeiről és elvi jelentőségű határozatairól megjelent kiadványokat. Éveken át az Adó- és Illetékügyi Szemle egyik szerkesztője volt. A háború utolsó éveiben Wekerle Sándor miniszterelnök bízta meg az illetéktörvények átdolgozásával. Az 1918: XI. t.-c., valamint az 1920: XXXIV. t.-c., indokolásával együtt kizáróan V. munkája. Még közigazgatási bíráskodása idején Hegedüs Lóránd pénzügyminiszter felkérésére megalkotta a forgalmi adóról szóló 1921: XXXIX. t.-c.-et és jelentős szerepe van a vagyonszállás törvényének elő-

készítésében. 1921. pénzügyminiszteri államtitkárrá nevezték ki. E minőségében az egyesadó, illeték, forgalmi adó, vagyonszállás, városi háztartási ügyek és fogyasztási adók ügyosztályát, valamint a számvetőségi igazgatóságot vezeti. Ezen ügykörökben életbe léptetett törvényeket mind V. irányítása mellett alkották. Az egyesadókra vonatkozó hivatalos összeállítás is vezetése mellett történt. Elnöke a *Magyar Földhitel Intézetek Országos Szövetségének*, alelnöke a *Magyar Jogászegylet* pénzügyi szakosztályának, díszelnöke a *Magyar Szaklapok Egyesületének*, kormánybiztosa a Földhitelrendezés Pénzügyi lebonyolítására alakult Szövetségnek. 1929 óta a közgazdasági egyetemen a pénzügyi jog előadója. 1918. a polgári érdemkereszttel tüntették ki. Az ország pénzügyi újjáépítése körül szerzett rendkívüli érdemei elismerésül pedig 1924. megkapta a kormányzó teljes elismerését tanúsító arany Signum Laudist és 1926. a II. o. magyar érdemkeresztet a csillagokkal. 1928. miniszteri rangra emelték.

Varga József, műegyetem. ny. r. tanár, szül. Budapest, 1891 febr. 8. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a budapesti műegyetem hallgatója volt, ahol mérnöki oklevelet nyert. 1913. tanársegéd lett. 1915. műszaki doktorrá avatták. A háború alatt a katonai hallgatók részére pótelőadásokat tartott. 1920. magántanárrá képesítették. 1923. a műegyetem kémia-technológiai tanszékét ny. r. tanárként foglalta el. Tanulmányai a bauxitok, a szénolaj feldolgozásának és nemesítésének kérdésével foglalkoznak. Kiválóbb önálló műve: *Az ásványolajtermékek helyettesítése szénolajokkal és mesterséges úton előállított anyagokkal*.

Vargha József, kir. főügyész, szül. Siter (Bihar m.), 1869 dec. 9. Középiskoláit Iglón, jogi tanulmányait a bpesti tud. egyetemen végezte, ahol jogtudorrá avatták. 1895. az ügyvédi vizsga letétele után Budapesten ügyvédi gyakorlatot folytatott, majd 1897. a bírói pályára lépett. Először Egerben volt alügyész, majd a pestvidéki ügyészségre helyezték át, azután 11 évig működött a bpesti ügyészségen, mint a III. fiz. csoportba tartozó főügyész. A közzéadott képviselte a Lederer, Pap Flórián és a Kosztka Valérián-féle bűnyűben. Erdélyi Béla bűnyűben szintén V. képviselte a vádat. Számos polgári kitüntetés tulajdonosa.

Varga Kálmán, ügyvéd, szül. Gerje, 1882 máj. 11. Középiskoláit Kiskunhalason, egyet. tanulmányait Bpsten és Kolozsvárott végezte. A háborúban mint tart. főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és a Signum Laudist és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. Bírói pályafutását mint bírói jegyző Nagykikindán kezdte, majd a kolozsvári törvényésznél mint járásbíró működött.

1918. Salgótarján járásbírája lett és 1920. nyugalomba vonulva, ugyanott ügyvédi irodát nyitott. 1922 óta városi tiszti főügyész, a salgótarjáni ref. egyházi főgondnoka, kamarai választm. tag, tb. vármegyei főügyész.

Varga Kálmán, járásbírói elnök, szül. Máramarossziget, 1869 dec. 10. Középiskoláit és jogi tanulmányait szülővárosában végezte, majd a jogtudományi államvizsgát letétele 1892. a máramaroszigeti tszvek joggyakornoka lett, ahonnan alvezető idő múlva a nagybecskereki tszvekre alvezetői rangban helyezték át. Bírói vizsgája letétele után a debreceni kir. ítélőtábla tanácsjegyzőjévé nevezték ki, majd Felsővisón fejtett ki tevékenységet, mint albíró. Később járásbíróvá léptették elő, majd a felsővisói járásbírói vezetésével bízták meg. Az összeomlás után, mivel a megszálló románoknak nem tette le a hűség esküt, hivatalából távoznia kellett és Bpstre jött, ahol az I—III. ker. járásbírói ságnak előbb alelnöke, 1928. pedig elnöke lett, mely utóbbi kinevezésével egyidejűleg a bírói státus III. csoportjának cím és jellegét is megkapta. Felsővisói hivatalos működése idején előkelő szerepet töltött be a helyi közéletben, alelnöke volt a magyar kaszinónak, elnöke az úri dalárdának és a ref. leányegyház gondnoki tisztét viselte.

Varga Samu, ügyvéd, szül. Szatmár, 1878. Jogi tanulmányait Debrecenben végezte és 1905. Bpsten ügyvédi vizsgát tett. 1909. Erzsébetfalván ügyvédi irodát nyitott. Mint hadnagy végigküzdötte a háborút és a nagy- és kisezüst vitézségi érmet, a Signum Laudist, a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet kapta meg. 1925. megindította a *Pest-erzsébeti Ujságot*, melynek azóta főszerkesztője. 1923 óta árvaszéki ügyész, a kaszinó főtitkára, hitközségi iskolaszéki tag.

Varga Zsigmond, egyet. ny. r. tanár, szül. Marosdéce, 1886 febr. 5. Középiskoláit Nagyenyeden és Kolozsvárott teológiai és egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte. 1908. Kolozsvárott lelkészkepesítési vizsgát tett. 1908—1909. a berlini és genfi egyetemeken, 1909—1910. a berlini egyetemen, 1910—1911. az utrechti egyetemen teológiát hallgatott. Egyben ugyanezen egyetemeken az ókori keleti nyelvészeti előadásokat hallgatta. Közben második lelkészi vizsgáját is letette és rendes lelkészi oklevelet nyert. Mint segédlelkész, a monostori parókiára került. 1911. a budapesti tud. egyetemen bölcsészettudományi vizsgát tett, a sémi nyelvészetből, az ókori keleti népek történetéből és a filozófiából, summa cum laude eredménnyel. Ugyanezen évben teol. magántanári vizsgát tett. 1912. állami ösztöndíjat nyert, amellyel Londonban, Párisban és Berlinben folytatott ókori keleti vonatkozású muzeális tanulmányokat. 1913. a kolozsvári ref. teológiai fakultás rk. docensévé nevezték ki. Ugyanezen évben a debreceni ref. kollégiumnál első könyvtartászt alkalmazást

nyert. Egyidejűleg a debreceni akadémián az ókori keleti nyelvek köréből heti négyórai előadással bízták meg. 1915. a tiszántúli ref. egyházkerület a ref. lelkészképző intézet állandó docenséül választotta. 1918. a hazai ref. teol. akadémiái tanárok státusában lelkész-képző intézeti ny. r. tanárrá minősítették. 1920. megnyerte a Magyar Tud. Akadémia Gáy-jutalomtételét a szumir nyelvészeti kérdés tárgyában írott pályaművével. Ugyanezen évben a debreceni kollégiumi nagykönyvtár igazgatójává nevezték ki. 1921. a debreceni magy. kir. Tisza István Tud. Egyetem ny. r. tanára lett. 1923—1924. és 1924—1925. tanévekben a hittudományi kar dékánja volt. A tiszántúli ref. egyházkerület tagja. Az *Országos Ref. Tanáregyesület* központi igazgatóságának választott tagja. A *Tisza István Tud. Társaságnak*, az *Országos Ref. Lelkészegyesület* tagja. Irodalmi tevékenysége tudományos körökben ismeretes. Műveit, mint tananyagot és forrásmunkát használják. Az öskereszténység és a vallás történelmével foglalkozik írásaiban, de rendkívül értékes kutatásainak eredményeit képezik az ókori keleti népek vallási és nyelvészeti értekezései is, amelyek önállóan és a különböző szakfolyóiratokban jelentek meg.

Vargyas Tivadar (kapuvári), r. k. plébános, szül. Győr, 1878 aug. 25. Pappá szentelése után különböző helyeken, mint káplán működött. A bpesti józsefvárosi plébániából alakult Krisztuskirály plébánia létesítése fűződik nevéhez, amelynek jelenleg plébánosa. A háborúban mint tábori lelkész harctéri szolgálatot teljesített és a lelkesítő érdemkeresztet a kardokkal, a Károly-csapatkeresztet, a sebesülési érmet, a vöröskereszt II. o. a hadiékítménnyel és a német lovagrend mellkeresztjét kapta meg. Széleskörű és jelentős irodalmi munkásságot fejt ki.

Váry Albert, ny. koronaügyészhelyettes, országgyűlési képviselő, szül. Makó, 1875. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti egyetemen folytatott jogi tanulmányokat, ahol jogi és államtudományi doktornak avatták. 1903. miután az ügyvédi vizsgát letette, rövid ideig ügyvédi gyakorlatot folytatott, de már 1904. a nagyváradi törvényszék jegyzője lett. 1905. az aradi törvényszékhez nevezték ki albirói minőségben, majd a nagyváradi ügyészséghez került alügyézi rangban. 1908. Budapesten lett ügyész és működése alatt főképen sajtóperekben képviselte a vádat az esküdt-szék előtt. A háború kitörésekor a budapesti kir. ügyészség sajtóosztályának vezetésével bízták meg, valamint a háborús sajtócenzori tendőket látta el. 1917. főügyészhelyettesé nevezték ki, majd a sajtóbizottság elnökhelyettese és 1918. főügyészhelyettesi rangban a budapesti ügyészség vezetője lett. A forradalom kitörésekor élete kockázatásával gátolta meg, hogy a tömeg a budapesti törvényszéki fog-

ház rabjait kiszabadítsa. A proletárdiktatura alatt a kommunisták üldözése elől menekülni volt kénytelen. A bolsevista uralom bukása után V. irányította a kommunisták bűnvádi felelősségrevonását. 1919. mint a budapesti kir. ügyészség vezetője, főügyésszé lépett elő. 1920. az igazságügyminisztériumba rendelték szolgálatát, majd 1921. koronaügyészhelyettesé nevezték ki. Azóta az igazságügyminisztérium törvényelőkészítő osztályában teljesít szolgálatot. Számos társadalmi és kulturális egyesület vezetőségében foglal helyet. A jogi szaklapokban a különböző aktuális jogi kérdésekről gyakran jelennek meg cikkei. A Cserny-féle terrorista-perben tartott vádbeszéde nyomtatásban megjelent. A bírósági ítéletek és hivatalos jelentések alapján *A vörösuralom áldozatai* c. munkájában összeállította a proletárdiktatura vértanuinak névsorát. Az új országgyűlésbe a szabadszállási választókerület küldötte be az egységspárt programjával.

Vári Rezső, ügyvéd, szül. 1884. A bpesti egyetemen végezte tanulmányait, majd egyideig a hírlapírói pályán működött, 1914 óta az *Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület* ügyésze. Önálló jogi munkái: *Részvénytársaságok ügykezelése*, *Forgalmiadó útmutató*, *Magyar Kinetográfiai jogszabályok*.

Várkonyi Kálmán, ügyvéd, szül. Nagykereki (Bihar m.), 1880. Tanulmányait a budapesti egyetemen végezte, ahol doktorátust szerzett. Később letette az ügyvédi vizsgát és Budapesten ügyvédi irodát nyitott. Élénk részt vett a fővárosi politikában, mint a demokráta párt tagja. A szföv. tvhat. biz. tagja, a XI. választókerület ügyvezető elnöke, a központi demokráta kör ügyvezető elnöke, a zsidó hitközség képviselőtestületi és választm. tagja. Az ügyvédi kamara választmányi tagja.

Várkonyi Sándor, közs. főjegyző, szül. Csány, 1884 febr. 16. Tanulmányainak befejezése után Hatvanban közigazgatási pályára lépett, ahol 1917. főjegyzővé választották. A háború után megalapította a *Hatvani Hitelszövetkezetet*. Megteremtette a *Stefánia Anya- és Csecsemővédő Intézet* hatvani fiókját, majd tüdőbeteg gondozót és járványkórházat létesített. Különböző kulturális intézmények létesítése után nagy érdemeket szerzett magának a község reáliskolájának felépíttetésével. A III. o. polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki.

Várnai Dániel, lapszerkesztő, országgyűlési képviselő, szül. Miskolc, 1881. Tanulmányainak befejezése után nyomdász mesterséget tanult, majd hosszabb külföldi útra indult. Hazatérése után a *Népszava* c. politikai napilap munkatársai sorába állott, ahol később helyettes szerkesztő lett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. 1922. a budapestkörnyéki kerület lajstromos választás útján nemzetgyűlési képviselő

selőjévé választotta. 1926. régi mandátumát ismét elnyerte. Politikai és hírlapírói tevékenysége mellett szépirodalmi munkásságot is fejt ki. Önálló művei: *Hajnali énekek*, *Életünk*, *Sorsunk*, *Háború*, *Láz*. A Szocializmus c. folyóirat szerkesztője.

Várnai István, lapszerkesztő, szül. Budapest, 1890. Az *Est*, *Budapesti Napló*, *Pesti Napló* és *A Nap* voltak újságírói működéseinek állomásai. 1915. megindította a *Pesti Mozi*, majd később a *Ma Este* c. színházi hetilapot. 1927 óta *A Hét* című hetilap szerkesztőtulajdonosa. Művei: *Egyfogyó* (operette), *Mesék a mozigről* (elbeszélések).

Varró Aladár Beia, okl. gyógyszerész, szül. Nagyikinda, 1881 márc. 24. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, ahol gyógyszerési oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után külföldön folytatott gyógyszerészi gyakorlatot. Visszatérve, gyógyszerterázt, majd gyógynövény-nagykereskedést nyitott. A vadontermő ipari és gyógynövény kitermelésének egyik megalapítója. A háború alatt mint tart. főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített. A III. o. kat. érdemkereszt, a sebesülési érem, a Károly-csapatkereszt és a német becsületrend tulajdonosa. Jelentősebb munkái: *A gyógynövénytermelés kézikönyve*, *A vadontermő gyógynövények begyűjtése*, *Gyógynövények, mint háziszerek*. Számos cikke különböző szaklapokban jelent meg. A *Vissza a természethez* c. folyóirat felelős szerkesztője.

Varsa Dezső, ügyv. igazg. szül. Mezőnyárad, 1880 márc. 1. A felsőkereskedelmi iskolát Miskolcon végezte, majd a *Terézvárosi Takarékos* kötelekébe lépett. Innen a Nagyikindai Központi Takarékpénztárhoz került cégvezetőnek. Rövidesen önállósította magát és Szegeden bankházat alapított. 1928. a *Magyar Általános Takarékpénztár* által létesített szolnoki *Általános Bank r.-t.* igazgatója lett. Közgazdasági szakmunkái jelentek meg Szegeden a „Szeged” és „Délmagyarország” című napilapokban a betétek biztosításáról, a részvényjogok reformjáról, stb.

Varsányi Emil, mérnök, felsőházi póttag, egyet. c. ny. r. tanár, szül. Kassa, 1871 márc. 14. Középisk. és műegyet. tanulmányainak befejezése, valamint mérnök-doktori oklevelének elnyerése után a Ganz-gyár, később pedig a Máv. szolgálatába lépett. A bpesti *Hengermalom* tisztviselője és műszaki vezetőjeként is működött. 1911. *Magy. Ruggyanta-gyár* mérnöke lett, majd magánmérnöki irodát nyitott. Későbbben az *Első Gazdasági Gépgyár* műszak igazgatójává hívta meg. 1913. a József-műegyetemen magántanári képesítést nyert. 1922. címzetes ny. r. tanárrá nevezték ki. 1923. kormányfőtanácsosi rangra emelkedett. 1926. ismét magángyakorlatot folytat. Tanulmányai a gyár és élelmezési ipar irodalmának ismertetésével, továbbá különböző szakkérdésekkel foglalkoznak. Önálló műve: *A takarékos kazánüzem*, közkézen forog.

Varsányi Gábor, ügyvéd, földbirtokos, volt nemzetgyűl. képvis., szül. Dömsöd, 1865. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése, valamint ügyvédi oklevelének elnyerése után gazdasága kezelését vette át. Választókerülete függetlenségi pártjának megszűlő időn át volt elnöke. A második nemzetgyűlésben a szabadszállási kerületet egységspárti programmal képviselte.

Vas Gyula, r.-t. ügyv. igazg., szül. Budapest, 1883 máj. 30. A keresk. akadémiát Budapesten végezte, majd a Danubius hajógyár tisztviselője lett. Később az *Angol Magyar Bank r.-t.* géposztályának és egyes gépgyári vállalatának vezetését vette át. 1926 óta az *Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t.* ügyvezető igazgatója. A nemzetközi gépkereskedelem egyik alapos ismerője. Külföldi viszonylatban is ismert szaktekintély. Kereskedelmi tanácsos.

Vass József, népjóléti és munkaügyi miniszter, szül. Sárvár. 1877 ápr. 25. Középiskoláit Győrött és Székesfehérvárott végezte, majd néhai Steiner Fülöp püspök támogatásával tovább folytatta tanulmányait Rómában, a Collégium Germanicó-Hungaricumban, 1901. filozófiai, 1905. teológiai doktorrá avatták. Ugyanakkor Adonyban megkezdte papi működését, mint káplán. Másfél év múlva Székesfehérvárra helyezték, ahol rövidesen vezére lett a fiatal papi társadalomnak. Előbb, mint hitoktató működött, majd kinevezték a Szent Imre internátus igazgatójává és teológiai tanárrá. Egyidejűleg több helyi katolikus lapot szerkesztett és országszerte tartott konferenciákat, előadásokat és beszédeket a kat. hitélet fejlesztése érdekében. 1911. Glattfelder csanádi püspök megbízta a Pesti főiskolai Szt Imre-Kollégium vezetésével és új palotájának megépítésével. Nehéz feladatát fényesen megoldotta és két év alatt tető alá került a kat. egyetemi ifjúság új otthona. A háború alatt újabb nehéz problémák háruáltak rá a Kollégium vezetésében, melyeket szintén sikeresen oldott meg. Akkor már nagy szerepet játszott a kat. politikai mozgalmakban. Irodalmi téren is buzgón tevékenykedett a *Népújság* és az *Egyházi Közlöny* hasábjain. A Károlyi-forradalom kitörésekor a baloldal fékevesztett törekvéseivel szemben a polgári elemek megszervezését látta szükségesnek. Nagy munkásságot fejtett ki ezen a téren, azonban a kommunizmus kitörése után abba kellett hagynia a munkát. A kollégiumot kisajátították és V. egy zalamegyei kisközségben Gógánfán rejtőzött el. A forradalom letörése után ismét átvette a Szent Imre-Kollégium vezetését. Ugyanakkor kapcsolódott be a politikai mozgalmakba is. 1920. a budapesti egyetemi hittudományi karán a hitellemezés és ékesszólás-tan nyilván. r. tanára lett. A vasvári kerület képviselőjévé, majd a budapesti törv.-hat. bizottság tagjává választották. Nagy képzettsége és elsörangú szónoki képességei a Ház-

ban hamarosan feltűntek, olyannyira, hogy néhány hónap után már a Teleki-kormány közéletmezési tárcáját bízták rá. Később egy személyben vallás- és közoktatásügyi minisztere is lett a kormánynak, majd 1921. után kizárólag a kultuszminiszteri teendőkhöz kötelezte tevékenységét. Működéséhez fűződik a Pozsonyból és Kolozsvárról menekült egyetem-ek elhelyezése, a kötelező iskoláztatás elrendelése, a szabadoktatás reformja, továbbá az elemi iskolák építésének előkészítése. 1922. megvált a kultusztárcától és a népjóléti és munkaügyi minisztérium élére állott. Ugyanekkor Zalaszentgrót a második nemzetgyűlés tagjává választotta. IV. Károly első határozati kísérlete alkalmával V. járt közre a királynál, hogy az ország érdekében hagyja el az országot. A második királypuccs idején V. vitte a kormányzó levelét a királyhoz. Minisztériumának rengeteg népjóléti problémával kellett megküzdenie. A háború és a forradalmak éppen V. tárcája körébe eső területeken pusztítottak leginkább, úgy, hogy se szeri, se száma nem volt azoknak a nagy problémáknak, amelyeket meg kellett oldania. Elsősorban a tuberkulózis elleni akciót szervezte meg, számos tüdőbeteg gondozó- és szanatórium felállításával. Az Országos Egészségügyi Intézet felállítására lehetővé tette az egészségügyi problémák tudományos kutatását. Nagy érdemei vannak a gyermekvédelem újjászervezése terén is. A felügyelet alatt álló 70 intézetben ma már több, mint 40,000 gyermeket gondoznak. Több, mint száz anya- és csecsemőintézetet állított fel. Megszervezte a gyermeknyaraltatást és rendezte a hadiárvak ellátásának kérdését. Főlemelte a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak segélyét az addiginak ötszörösére. Számos kórházat és több ezer állami lakást építtetett, valamint építési kölcsönökkel segítette elő az építkezéseket. Sokat tett a munkásvédelem érdekében is. Az 1925. évi XXXIV. t.-c. felhatalmazása alapján különböző rendeleteket bocsátott ki a bányamunkások és azok családtagjainak, valamint hátramaradottainak rokkantsági nyugdíjának, illetőleg ellátásának biztosítására. Rendezte a betegségi biztosítást és új alapokra helyezte a szociális biztosítást az öregség, rokkantság, özvegyesség és árvaság esetére szóló kötelező biztosítás bevezetésével. Törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé a fiatalok alkoholfogyasztásának korlátozásáról. A munkásbiztosítást ki akarta terjeszteni a mezőgazdasági alkalmazottakra is. Ez a terve azonban a magyarországi mezőgazdasági válság miatt egyelőre meghusult. A kormányban V. a miniszterelnök állandó helyettese. Higgadtsága, politikai tapintata, nemkülönben kiváló képességei révén politikai pártállásra való tekintet nélkül népszerűségnek és tekintélynek örvend a Házban és pártjában rendkívüli nagy súlya van. 1926. a négy választókerület választotta

meg képviselőjévé. V. a szombathelyi mandátumot tartotta meg. Mint a kalocsai főkapitány nagyprepostja, a felsőházak tagja. Pedagógiai és államférfiúi elfoglaltsága mellett, nagy munkásságot fejtett ki az egyházi irodalom terén is. Első nagyobb lélektelű munkája: *A magyarok vigasztalása*, még a háború elején jelent meg. Lefordította magyarra Szent Ágoston konfessióit. 1916-ban a *Háborús levelek*, 1917-ben *A keresztény demokrácia* jelent meg tollából. Rengeteg publicisztikai cikke jelent meg a háború alatt az *Alkotmány*, később pedig a *Nemzeti Újság* és az *Uj Nemzedék* hasábjain. A napilapok sűrűn közlik az aktuális kérdésekhez való hozzászólásait. Minden nyilatkozata nagy szakértelméről és államférfiúi bölcsességéről tanuskodik. Számos egyházi és világi kitüntetéssel ismerték el működését. Kultuszminisztersége idején a pápa protonotáriussá nevezte ki. Különböző egyházi és kulturális mozgalmak élén áll.

Vass Viktor, szobrászművész, szül. Szombathely, 1873. máj. 8. Középiskoláinak elvégzése után a bécsi iparművészeti főiskola, majd az Akadémia hallgatója lett. Hat évig dolgozott Tildner osztár szobrász műtermében. 1901. hazatért és résztvett a királyi palota belső építészeti és szobrászati munkáiban. Ez időtől kezdve minden jelentősebb pályázaton résztvett. 32 hősi emléket alkotott, amelyek az ország különböző vidéki városait díszítik. A *Blaha Lujza*-síremlékpályázatnak nyertese, a *Ludovika Akadémia* hősi emlékművének és megalapítási szobrának, valamint számos plakettnek, portrénak alkotója. A szomorú pietásnak költője. A *Képzőművészek Egyesületének* zsűritagja.

Vasadi-Balogh György, főgimn. igazg., országgyűlési képviselő, szül. Gyuró (Fejér m.), 1882. dec. 10. Középiskolai és egyet. tanulmányainak befejezése után megszerezte a tanári oklevelet, majd bölcsészdoktorrá avaták. 1906. a mezőtúri főgimnáziumban kezdte meg működését, később Cegléd és Szeged állami középiskoláiban működött, mint a földrajz és történelem tanára. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített. Hadiérdemeit mindkét Signum Laudissal és a III. oszt. katonai érdemkereszttel jutalmazták. A leszerelés után a bpesti III. ker. főgimnáziumba helyezték át. Az első nemzetgyűlésbe kigazdopárti programmal a váli (Fejér m.) kerület választotta be. Ugyancsak a váli kerület választotta meg a második nemzetgyűlésbe s 1926. az országgyűlésbe is képviselőjéül. Főgimnáziumi igazgatóvá 1926. nevezték ki. Oktatói működése mellett közgazdasági, politikai és szépirodalmi munkásságot fejt ki. Ötálló művei: *Való és kigondolt történetek*, *Kék vizek mellett*, *Fegyverben*, *Ahol az ágyú szól*, *Fejér vármegye közgazdasági helyzete*, és *Magyar Hegemónia* címen politikai és közgazda-

sági munkái jelentek meg A vármegye társadalmi és a ref. egyház életében vezető szerepet tölt be.

Vásárhelyi Boldizsár (vitész), okl. mérnök, műegyetemi tanársegéd, szül. Csombord (Alsófehér m.), 1899 aug. 5. Középiskoláit Nagyenyeden, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Külföldi tanulmányokat folytatott a berlini és aacheni Techn. Hochschulekon. A háborúban frontszolgálatot teljesített. Megkapta a nagyezüst vitészégi érmet és a Károly-csapatkeresztet. 1922 óta Zelovich Kornél tanársegéd. 1925. közgazdasági mérnöki oklevelet, 1928. közgazdasági doktori oklevelet szerzett. 1929. vitézzé avatták. *Közutaink, vasutaink és az automobilközlekedés* c. műve szakkörökben közkezen forog. Szakcikkei különböző mérnöki lapokban jelennek meg.

Vásárhelyi Miklós, tanácsnok, h. polgármester, szül. Ternova, 1890 jan. 19. Középiskolai elvégzése után a bpesti egyetemen államtudományi, majd jogtudományi doktorátust szerzett. Közigazgatási pályáját a szilágyosmlyói járási főszolgabírósnál kezdte meg, majd Arad megye közigazgatási gyakornoka, aztán eleki szolgabíró, később a vármegye aljegyzője lett. A román megszállás alatt a hűségeskü megtagadása miatt állását elvesztette. 1921. Makón főispáni titkár, majd árvászéki ülnök volt és 1926 óta Balassagyarmat városi tanácsnoka és helyettes polgármestere. A város közéletének jelentékeny alakja. A helyi lapok munkatársa. A *Madách Irodalmi Társaság* rendes tagja, cserkészvezető tiszt. Értékes közszolgálati működésének elismeréséül a polg. hadiérdemkereszttel tüntették ki.

Vásáry István, polgármester, szül. Debrecen, 1887 jan. 29. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a debreceni jogakadémia, majd a kolozsvári tud. egyetem hallgatója volt. 1909. jogtudorrrá avatták. Debrecen város szolgálatában kezdte pályáját. 1915. fokozatos előléptetések után városi tanácsnokká választották. 1918. érdemeit a II. o. polg. hadi érdemkereszttel jutalmazták. 1926. polgármesterhelyettes főjegyzővé lépett elő. 1928. a város polgármesterévé választották. A debreceni ref. egyház presbitere, a tiszántúli ref. egyházkerület világi főjegyzője és tanácsbírája, zsinati póttag és még több más egyházi tisztség viselője. A debreceni Hév. igazgatóságának alelnöke, a *Vásárpénztár r.-t.* igazg. elnöke, a *Magyar Városok Kult. Szöv.* állandó bizottságának elnöke, a *Stefánia-Szöv.* debreceni szervezetének elnöke. Számos kulturális, sport- és gazdasági egyesület vezetőségének tagja. Több tanulmányt írt a közigazgatási és közgazdasági szaklapok számára.

Vásáry József, földbirtokos, felsőházi tag, szül. Debrecen, 1890 aug. 5. Középiskolai tanulmányainak befejezése és gazdasági oklevélnek megszerzése után gazdasága kezelését

vette át. A *Debreceni Gazdasági Egyesület* és Debrecen mezőgazdasági bizottságának alelnöke. A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara*, az *Országos Mezőgazdasági Kamara* választmányi, illetve r. tagja. Felsőházi póttaggá az O. M. K. választotta. 1929. Molnár János halála után lett felsőházi tag.

Vastagh György (ifj.), szobrászművész, szül. Kolozsvár, 1868 szept. 18. Középiskoláit és a mintarajziskolát Bpsten végezte, majd édesapjánál, id. Vastagh Györgynél rajzolni tanult és Zala vezetése alatt dolgozott. Később Münchenben Gabrich Hackel tanítványa volt és ugyanitt Sirius Eberle tanár iskolájában fejlesztette tudását. Párisba ment, később Német- és Olaszországban hosszabb tanulmányúton volt. Hazatérése után kiállításokon vett részt. *Tevehajcsár* c. művével a Károlyi-díjat nyerte. Ezen művét a király vásárolta meg. A milleneumi kiállításon a mill. nagydíjat, a párisi kiállításon 2 arany- és ezüstérmet, a milánói nemzetközi kiállításon Grand Prix-t, a bécsi nemzetközi kiállításon állami díjat, a szegedi *Rákóczi lovaszobráért* az Ipolyi-díjat, *Egy irlandi ló* portréért áll. kis aranyérmet, az *Angaság* c. művéért a Wolfner-díjat és a *Bivalybika* c. szobr.ért a Társulati nagydíjat nyerte. Magyarország, Európa és Amerika minden nagyobb múzeumában számos szobra nyert elhelyezést. Londonban a British Múzeumban kb. 60—65 drb. műve van. Nevezetesebb alkotásai: a *Csikós* (a királyi palota előtt), a munkácsi *Árpád-szobor*, a kolozsvári *Purjesz-szobor*, a szegedi *Klauzál-szobor* és *Filöp Kémán síremléke*, a *Pázmány Péter-emlék* a tud. egyetem aulájában. A klasszikus iskola követője, szereti az erős mozgást, a tökéletes természetességet. A vaskoronarend III. oszt. és a francia Academie palma- és babér-rendjének tulajdonosa.

Vastagh László, szobrászművész, szül. Bpest, 1902 máj. 25. Középiskolai tanulmányainak befejezése után, atyjának, ifj. Vastagh György szobrászműv. műtermében folytatta tanulmányait. Később hosszabb utazásokat tett Francia- és Németországban. 1926. állított ki először, ekkor a Bartha Károly-díjjal tüntették ki. Főképpen portrék faragásával foglalkozik és számos jelentős közéleti ember szobrát alkotta meg. Művészetét a karakter kiemelése és a klasszikus irány követése jellemzi.

Vay László (báró), nagybirtokos, felsőházi tag, a tiszántúli mezőgazdasági kamara elnöke, a Tözsdetanács gazdatagja, szül. Tiszalök (Szabolcs m.), 1890. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az önkéntességi évet a cs. és kir. 1. sz. közös huszárezrednél szolgálta le Bécsben, majd több évi külföldi tanulmányi utat tett. A háborúban mint tart. főhadnagy vett részt. Hadiérdemeit több kitüntetéssel jutalmazták. A háború után családja erdélyi birtokainak kezelését vette át, majd a birtokok kisajátít-

tása óta Magyarországon lévő zsákai birtokán gazdálkodik. A főrendi családok választották felsőházi póttaggá és Prónay Dezső lemondása folytán lett a felsőház tagja.

Vay Tibor (gróf), nagybirtokos, v. főispán, felsőházi tag, szül. Nyírta (Szabolcs vm.), 1856. Középiskoláinak befejezése után Halleban folytatott mezőgazdasági tanulmányokat. Hazatérése után birtokai kezelését vette át. 1910. Somogy megye főispánjává nevezték ki. 1913. lemondott tisztségéről és teljesen gazdasága fejlesztésének szentelte idejét. Felsőházi taggá az örökös-jogú főúri családok választották meg.

Vázsonyi Jenő, ny. MÁV. elnökgazg., szül. Csabrendek, 1864 júl. 24. V. Vilmosnak testvérbátyja. Bpsten végezte egyetemi tanulmányait. A gépészmérnöki oklevél megszerzése után a MÁV szolgálatába lépett. 1906. a *Vasúti és Hajózási Főfelügyelőség*-hez hívták meg főfelügyelői rangban. 1914. ismét a MÁV-hoz került, amelynek 1918. elnöke lett. Kiváló érdemeiért udv. tanácsossá nevezték ki. A proletárdiktatúra után nyugalmába vonult és azóta értékes publicisztikai tevékenységet fejt ki. Több szaklapnak volt a szerkesztője. *Száz epigramm* címmel verseskötete jelent meg Verus álnév alatt. Főbb önálló munkái: *Óvórendszabályok műhelyi munkások számára*, *Balesetelhárítás*, *A balesetveszedelemről*, *A mérnök munkás-védelmi hivatása*. *Közgazdasági szelvényzetek* címen állandó rovatot vezet *Az Est* hasábjain.

Vécsei Béla, ügyvéd, szül. Budapesten, 1889. Középiskoláit és jogi tanulmányait Budapesten végezte. 1910. szerzett doktorátust. 1913. avatták ügyvéddé és a fővárosban nyitotta meg irodáját. Végigküzdötte a háborút. Súlyosan megsebesült. Megkapta a bronz- és ezüst vitézségi érmet, a sebesülési érmet és a Károly-csapatkeresztet. Sebesülése után a közéletmezési minisztériumban mint miniszteri megbízott teljesített szolgálatot. A forradalmak után újból megkezdte ügyvédi tevékenységét és több nagyszabású bűnperben szerepelt védőként.

Vécsei Ede, okl. gépészmérnök, miniszteri tanácsos, szül. Budapesten, 1870 ápr. 11. Itt végezte középiskoláit és egyetemi tanulmányait és 1892. szerzett gépészmérnöki oklevelét. Utána két éven át a József-műegyetem gépszerkezettani tanszékén tanársegéd volt. 1894. a kereskedelmi minisztérium szolgálatába lépett, hol kereskedelmi miniszteri tanácsossá nevezték ki. Számos külföldi tanulmányutat tett. Műszaki szaklapokban közli cikkeit, a központi fűtési és szellőztetési berendezések, a gőzkazán és munkás-védelmi ügyek felől. A gépkezelők és kazánfűtők budapesti vizsgáló bizottságának tagja. Háborús szolgálataiért a II. oszt. polgári hadiérdemkeresztrel tüntették ki.

Vécsey Gyula, ügyvéd, ny. tvszéki bíró, szül. Dunavecsnén, 1881 nov. 15. Középiskoláit végeztével 1906. doktori oklevelet szer-

zett. Megelőzően törvényszéki joggyakor-nokként működött, 1912. budapesti járásbíróvá nevezték ki. 1916. a vádtanács bírója volt. Itt 1921-ig bírászkodott. Résztvett Kun Béla és népbiztos társainak letartóztatásában. Később nyugdíjba vonult és ügyvédi irodát nyitott. Azóta sok nagyborszabású bűnügy védelmét látta el.

Vécsey Leó, fró és hírlapíró, szül. Budapest, 1893 ápr. 14. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti és berlini egyetem jogi karán tanult. Tanulmányainak befejezése után a hírlapírói pályára lépett és 1913. a *Független Magyarország*, 1915. a *Magyar Estilap*, 1917. a *8 órai Ujság*, 1920. a *Nemzeti Ujság*, majd 1923. a *Magyarság* szerkesztőségének lett tagja, mely utóbbi lapnak azóta is rendőri rovatvezetője. A *Magyar Detektív* c. képes folyóirat felelős szerkesztője. A hírlapírással egyidejűleg értékes szépirodalmi tevékenységet fejtett ki. Mint műfordító is kiváló, közel harminc külföldi regényt illetett át magyar nyelvre, köztük: *Poe Edgar, Kuprin, Jack London, Ridder Haggard, Oppenheim, H. H. Ewers, Willéers de L'Isle*, stb. munkáit fordította le. Georg Kaiser *Reggeltől-éjjelig* c. drámáját ugyancsak V. fordította. Önálló művei: *Antik kökereszt* (versek), *Pán hadnagy úr* (háborús regény), *Életcirkusz* (regény), *Szerencse kisasszony* (regény).

Vécsey Marcel, ügyvéd, szül. Budapesten, 1864 nov. 2. Jogtudori oklevelét 1885. szerezte a budapesti egyetemen. 1889. avatták doktorrá. Már jogász korában több ujság dolgozótársa volt. Tisza Kálmán idejében az akkori magyar kormány által támogatott. hazafias irányú *Bécsi Magyar Ujságot* szerkesztette. 1907. megalapította a *Déli Ujságot*, melynek éveken keresztül főszerkesztője volt. 1908—1916-ig az *Uj Hírek* szerkesztősége élén állott. Jogi cikkeit különböző szaklapokba írta. A tanácsköztársaság bukása után több nagyszabású bűnügyben és sajtóperben szerepelt védőként.

Vécsey Miklós (báró), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Pozsony, 1869. Középiskolai tanulmányainak befejezése után, előbb a bécsi, majd a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jogtudorrá avatták. Szabolcs megye politikai és társadalmi életében előkelő szerepet tölt be és főként mezőgazdasági és közgazdasági kérdésekkel foglalkozik. 1905. a főrendiház tagja lett. Az örökös-jogú főrendi családok választották a Felsőház tagjává.

Vécsey Oszkár, ügyvéd, szül. Zombor, 1884 júl. 20. Középiskoláit Zomborban, jogi tanulmányait Kolozsvárott és Bpsten végezte. Abszolválta ezenkívül a párisi Sorbonne filozófiai fakultását is, hallgatója volt továbbá a párisi College François Ecol de Droit tanfolyamainak. Hazajövet ügyvédi vizsgát tett. Pályáját Bpsten, majd Palánkán kezdte. Ez utóbbi helyről a szerb

megszállás alkalmával kiutasították. Előzőleg Bács-Bodrog vármegye életében jelentős politikai és közgazdasági tevékenységet fejtett ki, mint törvényhatósági bizottsági tag és a vármegye tisztügyésze. A fővárosba költözve, ügyvédi irodát nyitott, amelynek keretében főleg közgazdasági irányban folytat érdemes tevékenységet.

Vedres Béla, apátplébános, szül. Sövényháza, 1884 márc. 2. Középiskoláit Szegeden, teológiai tanulmányait Vácott végezte. Pappá szenteltetése után, mint káplán, különböző helyeken működött. 1913 óta Pestújhely plébánosa. 1921. esperessé, 1927. c. apáttá nevezték ki. A község egyházi életének jelentékeny egyénisége, működése alatt templom, plébániaház épült.

Vedres Márk, szobrászműv., szül. Ungvár, 1870 szept. 13. Münchenben, majd Párisban folytatott művészeti tanulmányokat. Egyike a magyar szobrászművészet legeredőiből és legizmosabb egyéniségeinek. Kiválóbb művei: *Kain*, *Első emberpár*, *Táncosnő*. Alkotásaival számos pályadíjat és kitüntetést nyert. Iparművészettel is sikeresen foglalkozik.

Végh Gyula (verebi), min. tanácsos, az Orsz. Magy. Iparműv. Múzeum főigazgatója, szül. Vereb, 1870 jan. 25. Középiskoláit Bpsten, egyetemi tanulmányait Heidelbergben és Bpsten végezte, majd államtudományi doktorátust szerzett. Az Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum főigazgatója. Sokoldalú tevékenységet fejt ki a művészet és az irodalom terén. Közismert *A képrombolók* című munkája, amely 1915. Bpsten, német nyelven *Die Bilderstürmer* címen Strassburghban, *Budai könyvtárosok jelvényei 1488—1525* c. műve Bpsten 1923. jelent meg. Tanulmányai gyakran jelennek meg bel- és külföldi lapokban.

Végh József (bihari), óvónőképző-intézeti igazg., szül. Mezőkovácsháza, 1875 dec. 25. Iskoláinak elvégzése után tanári oklevelet nyert. 1900. a kolozsvári áll. tanítóképző tanárának nevezték ki. 1902. a bpesti áll. óvónőképzőbe helyezték át. Több, ma is használatos tanterv készítője. A kisdóvódai szemléltető képek tervezője és azok meséinek szerzője. Az óvónőképzők átszervezésében tevékeny részt vett. Az *Óvónők Orsz. Egyesületének* ügyvezető alelnöke.

Végh Kálmán (vitéz), államtitkár, szül. Szilágysomlyó, 1878 nov. 30. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti és a kolozsvári egyetemet hallgatta, majd jogi doktorátust szerzett. Közhivatali pályáját a Statisztikai Hivatalnál kezdte, majd a pénzügyigazgatáson folytatta. Később a honvédelmi minisztériumhoz került. Mint segédtitkár előadásorozatok keretében ismertette meg a városi és vármegyei hatóságokat a katonai közigazgatással. 1918. min. oszt. tanácsossá nevezték ki. A háborúban részt vett. A III. o. katonai érdemkereszt, ezüst katonai

érdemkereszt, bronz katonai érdemérem, Károly-csapatkereszt, jubileumi kereszt és a Vöröskereszt díszjelvény tulajdonosa. 1916. visszarendelték hivatalába, de a román betöréskor újból harctéri szolgálata jelentkezett. A kommuné idején Szegedre menekült, ahol az ellenkormány a polgári közigazgatás vezetésével bízta meg. A forradalom után visszatért a minisztériumba és átvette a polg. személyügyi osztály vezetését. 1921. min. tanácsos és 1924. h. államtitkár és a polg. osztályokból alakult főcsoport vezetője lett. 1927. államtitkári címmel és jelleggel tüntették ki, 1929. pedig valóságos államtitkárrá nevezték ki. Helyet foglalt a Budai Tornaegyesület vezetőségében, főelővész-mester, elnöke a Budapesti Polgári Lovasegyesületnek, társelnöke az Országos Céllovó Szövetségnek és tagja az Országos Testnevelési Tanácsnak.

Végh Károly (győri), a MFTR. alelnöke, felsőházi tag, szül. Bécs, 1859. Középiskoláinak befejezése után a keresk. akadémiát végezte el. A főváros gazdasági életének jelentékeny egyénisége, a Magyar Nemzeti Bank főtanácsosa, a budapesti Árú- és Értéktőzsde elnöke, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság ügyv. igazgatója. 1900—1908. értékes működést fejtett ki a főváros tvhat. bizottságában. A magyar gazdasági élet terén kifejtett eredményes munkásságának elismeréséül a Ferenc József-rend hadiékítményes középkeresztjével tüntették ki. Az 1927. összeült új felsőházban, mint a budapesti Árú- és Értéktőzsde tanácsának beültötte foglalt helyet.

Végh Mihály, nyug. h. államtitkár, szül. Szilágysomlyó, 1864 febr. 26. Miután a budapesti egyetemen jogi doktorátust szerzett, 1888. pénzügyi szolgálatba lépett és később a pénzügyminisztériumba osztották be szolgálatára, ahol rangban fokozatosan emelkedve, 1910. min. tanácsos, 1919. pedig h. államtitkár lett. A pénzügyminisztériumban a földadónyilvántartási, majd a fogyasztási- és italdó, valamint az italmérési osztályokban működött. Közszolgálatának elismeréséül a Ferenc József-renddel és a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntették ki. 1926. történt nyugalombavonulásakor a II. o. magyar érdemkeresztet kapta meg.

Vekerdy Géza, ügyvéd, szül. Hódmezővásárhelyen, 1887 ápr. 6. Ref. papi családból származik. Az ifjú V. is papnak készült. Először a sárospataki ősi kollégium teológiai fakultásának hallgatója volt, de hamarosan a jogi pályára lépett és Budapesten jogtudori oklevelet szerzett. Jogászkorában több vidéki lapot szerkesztett. Később a nagyváradai járásbíróság jegyzőjévé nevezték ki. Ott az összeomlásig működött. 1919. nyitotta meg Budapesten ügyvédi irodáját. 1922. megejtett választáson Bethlen István gr., miniszterelnök ellen lépett fel szülővárosában ellenzéki programmal és kevés

szavazattal kisebbségben maradt. Azóta ki-záróan ügyvédi hivatásának és az ügyvédi kar intézményeinek szenteli munkásságát. Az Ügyvédi Kamara választmányának első póttagja, az *Orsz. Ügyvéd Otthon Egyesület* főtitkára, az *Orsz. Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet* közgyűlésének tagja és az *Orsz. Ügyvéd Szövetség* ügyésze.

Velez Rezső, okl. gépészmérnök, szül. Komárom, 1887 aug. 31. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte. Tanulmányainak befejezése után mint osztályvezető a telefon-gyárban működött. A harctéren tanusított magartatásáért a Signum Laudisszal tüntették ki. 1912-ben a m. kir. Dohányjüvedék köz-ponti igazgatóságának mérnöke, majd fő-mérnöke, később műszaki tanácsosa lett. 1926 óta a *Philips r.-t.* igazgatója. 1928. kereskedelmi taácsossá nevezték ki. A *Statisztikai ért.-megáll. bizottság*, és számos más testület tagja. Napilapokban több szakcikke jelent meg.

Venczell Béla, operaénekes, szül. Nyitra, 1882 febr. 17. Középiskoláit Nyitrán, a Zene-akadémiát Bpsten végezte. Bécsben folytatta énektanulmányait. 1900. az Operaház tagja lett. 1923. az Operaház örökös tagjává nevezték ki. 1925. 25 éves jubileumát ünnepele-ték. Jubileumára megmintázta markáns mell-szobrát Stróbl Zsigmond, amelynek másod-példánya a Szépművészeti Múzeumban lát-ható. Bécsben, Berlinben több nagyszerű hangversenyt adott. Résztvett a nürnbergi reprezentatív magyar operaelőadásokon. A német becsületrend lovagja. Több fővárosi dalegyesület dísztagja. A lipótvárosi egyház-község kormányzó tagja, a salzburgi *Mozar-teum* tagja.

Vendéghegyi-Norbert Géza, ny. szföv. főpénztáros, középiskolai ének- és zenetanár, szül. 1873 júl. 6. Középiskoláinak elvégzése után letette az államszámveteli vizsgát, majd a Zeneakadémián középisk. énektanári ké-pesítést nyert. 1892—1921. a szföv. főpénz-tárosa volt. Egyidejűleg több fővárosi zene-iskolában tanított. Egyik megalapítója és el-nöke az *Orsz. Magyar Zeneegyesületnek*. Mint zeneszerző is ismertté tette a nevét. Számos dalt és melodramát szerzett. 1915. A *szökött katona* c. magyar film kísérőzené-jét is V. komponálta.

Vendrey Ferenc, színművész, szül. 1858. Elvégezte a színiiskolát, majd 1881. a ko-lozsvári színház tagja lett. Később más vi-déki városokban szerepelt, majd 1896. a *Vígszínházhoz* szerződött. 1924. az Unio-Szín-házak kötelékébe lépett. V. egyike a régi magyar színészgárda legnépszerűbb és leg-eredetibb tagjainak. Játékában őseredetű humor, igaz emberiség és az alakítóképes-ségnek széles skálája nyilatkozik meg. Két színdarabot is írt, valamint társszerzője a *Feneanyosok* c. bohózatnak, amelyet 1892. a Városligeti Színkör mutatott be.

Verebély Géza (verebélyi), műszaki főtá-nácsos, szül. Zólyom, 1880 júl. 20. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bu-dapesti Műegyetemen nyerte mérnöki okle-velét. 1904. a Ganz-gyár kötelékébe lépett. 1904. hosszabb amerikai tanulmányútra ment. Résztvett a Ganz-féle vill. r.-t. meg-alapításában, majd a pítsburgi Westing-house-gyár alkalmazottja lett. 1909. hazajött és a Magy. Siemens műveknél helyezkedett el. A háborúban mint főhadnagy teljesített szolgálatot. 1919. a Szföv. Elektromos Mű-vek főmérnökének hívták meg és fokozatos előléptetések után a légvezeték oszdtályá-nak vezetője lett. Hites törv. szakértő. Szak-cikkeit szaklapok közlik.

Verebély József, vezérigazg., szül. Buda-pest, 1873 jan. 21. Középiskolai tanulmá-nyainak befejezése után hosszabb külföldi tanulmányútra ment, majd atya üzletébe, a Weisz Gyula r.-t. kötelékébe lépett. A há-ború kitörése óta a vállalatot önállóan ve-zeti. Zeneszerzéssel is foglalkozik. A Rész-letkereskedők Orsz. Egyesületének elnöke. Szakcikkei a napilapokban jelennek meg.

Veress Árpád, gyógyszerész, szül. Bálós, (Kolozs m.), 1893 szept. 17. Középiskoláit és az egyetemet Kolozsvarótt végezte, ahol gyógyszerészi oklevelet szerzett. Tanulmá-nyainak befejezése után, mint gyakornok, atya magyarregeni gyógyszerteráiban műkö-dött. A háború alatt harctéri szolgálatot tel-jesített, majd a leszerelés után újból atya gyógyszerteráiban dolgozott. 1922. Bpstre került, ahol átvette a budai *Fekete medvé*-hez címzett városi gyógyszerterát.

Verebélyi Géza, ügyv. igazg., szül. Bu-dapest, 1883 aug. 11. Középiskolai és keres-kedelmi akadémiai tanulmányainak befeje-zése után hosszabb németországi tanulmány-utat tett. 1901. atya vállalata, a Weisz Gyula r.-t. kötelékébe lépett. A háború alatt mint tart. százados harctéri szolgálatot teljesített. Hadi érdemeit a Signum Laudisszal és a ko-ronás arany érdemkereszt jutalmazták. A jub. emlékérem tulajdonosa. Ma ügyv. igaz-gatója a vállalatnak, amelynek naggyá fej-lesztéséhez erősen hozzájárult. A *Fővárosi Kereskedők Egyesületének* választmányi és számos társadalmi egyesület rendes tagja.

Verebes Ernő, színművész, szül. New-York, 1902 dec. 6. Középiskoláit és a színi-akadémiát Bpsten végezte. Eleinte külön-böző fővárosi színházaknál működött, majd Berlinbe mint filmszínész került. Rövidesen nagy népszerűsége tett szert és ma a Fell-ner és Somló-féle berlini filmgyár tagja. Külföldi filmjeinek nagy sikerével a magyar művészet propagálása körül nagy érdemeket szerzett. Nevezetesebb filmjei: *Ötödik osztály*, *Mire megvénülünk*, *Pál-utcai fiúk*, *Cigány-prímás*, *Nosztly-fiú*, *Marica grófnő*, *Nyereg-ben*, stb.

Veress Elemér, egyet. nyilv. r. tanár, szül. Kolozsvar. 1876 jan. 4. Középiskoláit

és egyetemi tanulmányait szülővárosában végezte. 1899. orvostudori oklevelet nyert, a kolozsvári tudományegyetem élettani intézetének tanársegéde és később adjunktusa lett. 1906. az élettanból magántanárrá képesítették, 1911. egyetemi rk. tanárrá, 1913. egyetemi nyilv. r. tanárrá nevezték ki. A Magyar Tud. Akadémia az izomrevisziónról írt monográfiáját 1000 aranykorona pályadíjjal tüntette ki. A szegedi tud. egyetem orvosi karán az élettan ny. r. tanára. Volt orvostudományi dékán és prodékán. A *Szegedi Képzőművészeti Egyesület* alelnöke. A Csaba ifjúsági egyesület magistere. Irodalmi tevékenységén kívül az aquarellfestéssel is behatóan foglalkozik, mint tudományos illusztrátor. *Élettan* c. tankönyve második kiadásban forog közkézben. Számos szakdolgozata ismeretes, amelyek a mozgások, az érzékszervek és a szív élettanára vonatkoznak, s amelyek német és francia nyelven is megjelentek.

Veress Zoltán, festőművész, szül. Kolozsvár, 1868 jan. 29. Az érettségi vizsgálat letétele után Bpsten, majd Münchenben folytatott művészeti tanulmányokat. Különösen életképeivel keltette fel az érdeklődést. Nevesebb művei: *Tükör előtt, Egy nóta*. Alkotásaival több kitüntetést nyert. *Egy nóta* c. képéért a gr. Károlyi Tibor-díjat kapta meg. Ujabbban a Pécsi székesszék összes figurális falfestményeinek restaurálásával bízták meg, melyet a modern restaurálás elvei alapján, technikai találmányaival sikeresen végezt.

Vermes Béla, földbirtokos, v. orsz.-gyűl. képviselő, szül. Szabadka, 1864 nov. 20. Középiskolai tanulmányait külföldön végezte. 25 éves korában választották először képviselővé és három cikluson át volt tagja az országgyűlésnek. Bács-Bodrog vármegye közéletében nagy szerepet játszott. V. vezette Rothermere lord elé az emlékezetes magyar küldöttséget. Az integer Magyarországért folytatott harcnak egyik vezére és a *Revizió Ligá* társelnöke. A *Délvidéki Egyesület* egyik elnöke és számos más egyesület vezetésében is résztvesz. Cikkeit különböző szaklapok közlik.

Verő György, író, zeneszerző, szül. Igal, 1857. A pécsi jogakadémián tanult, majd 1880. színi pályára lépett és különböző vidéki színtársulatoknak lett a tagja. 1883—87. a bpesti *Népszínház* főrendezője volt. 1892 óta csak írói és zeneszerzői tevékenységet folytat. 1896. közel kétszázszor került színre a Népszínházban az *1000 év* c. látványos színműve. Egyéb színdarabjai: *Hadak útja, Menyecskek, Kain, A nép, Ellenség, Leány-nézők, Göre Gábor Budapestön*. Legsikeresebb operettjei: *A szultán, Virágsata, Kleopátra, Leányka, Falusi Madonna*.

Vértes Emil, nagykereskedő, szül. Versec, 1873. Középiskoláit Fehértemplomban végezte, majd a kereskedői pályára lépett. 1899. önállósította magát. Ugyanabban az év-

ben megalapította a *Fővárosi Kereskedők Egyesületét*, amelynek ma is elnöke. Ebben a minőségében nagy szerepet játszik a kereskedők gazdasági és társadalmi mozgalmában. A háború alatt a *Népruházati Bizottság* vezérgazgatója volt. Évek óta tagja a fővárosi törv.-hat. bizottságának és elnöki tanácsosa az *Orsz. Magyar Kereskedelmi Egyesületnek*. Különböző közgazdasági lapokban számos cikke jelent meg.

Vértes Henrik, zeneszerző, szül. Budapest, 1896 ápr. 19. Középiskoláit Miskolcon, zenei tanulmányait Miskolcon és Budapesten végezte. Végigküzdötte a háborút és olasz fogságba esett. A bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. A könnyű tánczene művelője. Darabjai közül számos közkedvelté lett.

Vértes József, felsőkeresk. isk. igazg., szül. Ipolyság, 1861 jún. 14. Középiskoláinak befejezése után Bécsben, Münchenben és Budapesten egyet. tanulmányokat folytatott. 1890. a tanári pályára lépett és 1894 óta a székesfehérvári felsőkeresk. iskolának működt. Fiatalabb korában írói működést fejtett ki. Ismertebb művei: *Ha a nő nem szeret, Arany penész, Élő halottak*, stb. Azonkívül a szakirodalom terén is dolgozott. V. volt az első, aki hazánkban az acetilén-világítás kérdésével foglalkozott. Újabb művei: *Kétszáz esztendő, Napoleon, Zrínyi Ilona ura*, stb.

Vértes József, ügyvéd, szül. Miskolcon, 1889 aug. 4-én a budapesti egyetemen végezte jogi tanulmányait. U. o. szerezte doktori oklevelét. Ügyvéddé 1918. avatták. A háborúban mint főhadnagy megsebesült és többször kitüntették. A forradalmak után nyitotta meg a fővárosban ügyv. irodáját és azóta főként bünygyi gyakorlatot folytat.

Vértes Lajos, orvos, szül. Zombolya, 1888 ápr. 18. Tanulmányait Bpsten végezte, majd a Moravcsik-klinika első tanársegéde lett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és két Signum Laudist, a Károly-csapatkeresztet, a koronás arany érdemkeresztet és a II. o. vöröskeresztet kapta meg. 1928 óta a Budai szanatórium igazgató-főorvosa. Ideggyógyászati szakkikkei előkelő bel- és külföldi orvosi folyóiratokban jelennek meg.

Vértes Vilmos István, mérnök, orszgyűl. képvis., szül. Tiszaszajol, Nagykunság, 1884 szept. 5. Középiskolai és műegyetemi tanulmányainak befejezése, valamint gépészmérnöki oklevelének elnyerése után Kossuth Ferenc titkára, majd pestmegyei iparfelügyelő lett. 1908. a keresk. minisztériumba rendelték, ahonnan több külföldi tanulmányutat tett a gyáripari munkásvédelem és a jóléti intézmények tanulmányozása céljából. Belföldi és német szaklapokban több közleménye jelent meg a robbanó-motorok és autószerkezetek újításairól. Mint autósportsmann, több autóversenyen győzött. A háború alatt előbb, mint tüzérfő-

hadnagy a cs. és kir. autócsapatnál, majd a 30 és feles motoros mozsárütegél teljesített 2 évig harcéri szolgálatot, később pedig a bécsi cs. és kir. hadügyminisztériumban a magyar keresk. minisztériumot képviselte. Erdemeit min. műszaki tanácsosi címmel jutalmazták. 1918. a keresk. min. elnöki osztályába rendelték, később államtitkárnak nevezték ki és az automobilforgalmi osztály vezetésével bízták meg. 1920. a mezőtúri kerület kisczardapárti programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. régi kerülete mandátumát egyhangúlag újra nyerte. Tagja Jász-Nagykun-Szolnok vármegye tvhat. bizottságának.

Verzár Frigyes, egyet. nyilv. r. tanár, szül. Bpest, 1886 szept. 18. Középiskoláit és egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, majd a tübingeni, hallei és cambridgei egyetemeket látogatta. Ezidőszerint a debreceni Tisza István egyetemen az élettan tanára. Tart. főorvos. A koronás arany érdemkereszt, a tisztí vöröskereszt és a II. oszt. polgári érdemkereszt tulajdonosa. A Tisza István tud. egyetem v. rektora, az orvoskar v. dékánja, a *Tisza István Tudományos Társaság* II. osztályának titkára. A *Magyar Biológiai Kutatóintézet* (Tihany) igazgatója. A *Debreceni Zenekedvelők Körének* alelnöke. A DEAC tiszteletbeli elnöke. Az élettan és az általános kortan köréből vett magyar, német és angol nyelvű értekezései bel- és külföldi szaklapokban jelennek meg.

Véssei Ede, a Szföv. Gázművek kereskedelmi igazgatója, szül. Miskolc, 1885 okt. 10. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte. 1903. a főváros szolgálatába lépett. 1928. a Gázgyár kereskedelmi igazgatójává nevezték ki. A világháborúban mint tüzérfőhadnagyot a Signum Laudisszal és a Károly-csapatterezettel tüntették ki. Tulajdonosa ezenkívül a kormányzói Signum Laudisnak és a III. o. polgári érdemkeresztnek is. Szakirodalmi tevékenységét fejt ki. Számos kulturális és társadalmi egyesület vezetőségi tagja.

Vészi József, főszerkesztő, szül. Arad, 1858 nov. 6. Tanulmányainak befejezése után újságíró lett. Több napilap munkatársaként működött, majd a *Pesti Napló* szerkesztésével bízták meg. Később a *Budapesti Napló* és a *Budapester Presse* c. újságokat alapította. Berlinben a *Jung Ungarn* c. folyóiratot szerkesztette. Jelenleg a *Pester Lloyd* főszerkesztője. Országgyűlési képviselővé is választották és a Fejérváry-kormány sajtófőkévé nevezték ki. 1928 óta élethossziglan ki-nevezett tagja a felsőháznak. Egyik legjelesebb vezércikkírónk, de költemények is kerültek ki a tolla alól, amiket a *A bánat dalából* és *La traviata* c. kötetekben jelentetett meg. Fordítói munkásságot is végzett. Ady versei lapjában jelentek meg először Bpsten. Katona József *Bánk bánját* az ő fordí-

lásában hozta színre Reinhardt Berlinben; úgyszintén ő ültette át először németre régi székely népballadákat, s ezzel ráterelte a külföld figyelmét népköltészetünk kincseire.

Vesztróczy Manó, festőművész, tanár, szül. Ujpest, 1875 jan. 17. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti Képzőművészeti Főiskolán, majd Münchenben, a Szépművészeti Akadémián Herterich és Carl v. Marr vezetése alatt; majd Nagybányán Hollósy Simon iskolájában végezte tanulmányait. A háborúban, mint a sajtóhadiszállásra beosztott katonai festő vett részt. Több tanulmányutat tett külföldön. Képei a Képzőművészeti Múzeum, Bpest székesfőváros, műgyűjtők és vidéki városok gyűjteményében vannak. 1906. a Röck Szilárd díjat és a milanói aranyérmét, 1909. a Lipótvárosi Kaszinó díját, 1929. Genova ezüstérmét nyerte el. A *Paál László Társaság* elnöke. Leegyszerűsített formákkal, erős dekoratív érzékkel dolgozik; összefoglaló konstrukcióiban mellőzi a felesleges részleteket.

Vezér Lajos, r. kat. plébános, szül. Budapest, 1870 ápr. 15. Középiskolai tanulmányainak befejezése után az esztergomi teológia növendéke volt. 1882. pappá szentelték és Budapesten megkezdte lelkesi működését, majd Nyergesújfalu káplánja lett. 1894. a Krisztinavárosban, mint káplán működött. 1897. a Bazsiika kápláni teendőivel bízták meg. 1928. előbb a Rókus-kórház plébánosa, majd az Uj Szent János-kórház plébánosa lett. Értékes egyházi munkásságáért szentszéki tanácsosi címet kapott. A Vöröskereszt-érem tulajdonosa. Több egyházi egyesületet létesített és évtizedekig működött a kat. tanáregyesület titkáraként.

Viczián Ede, min. tanácsos, szül. Tápió-Farmos, 1872. Középiskoláit és műegyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol 1903. mérnöki oklevelet szerzett. 1905. állami szolgálatba lépett a szolnoki *M. Kir. Folyammérnöki Hivatalnál*. Résztvett a Szamos szabályozásában. 1906. a vízrajzi osztályba rendelték be, ahol felvette Magyarország víz-erőit és a felvétel eredményeiről könyvet írt. Később résztvett a soroksári Dunaág szabályozásában. A háborúban harcéri szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. A háború után a vízrajzi osztály főnöke lett és ebben a minőségében mint szakértő résztvett a neuilly-i békedelegáció tárgyalásain. Később a földművelésügyi minisztérium kultúrmérnöki ügyosztályának vezetője, majd a *Magy. Kir. Orsz. Vízépítési Igazgatóság* főnöke lett. *Magyarország vizeiről*, *A soroksári Dunaág víztereje* címen önálló szaktudományi munkákat írt.

Viczián István, földbirtokos, orszgyül. képvis., szül. Tápiószele (Pest m.), 1874 jún. 24. Középiskolai és egyet. tanulmányainak befejezése után megszerezte a jogi doktorátust. 1896. állami szolgálatba lépett. 1914.

min. oszt.-tanácsos lett. 1921. h. államtitkárrá nevezték ki. 1922. a nagykövati kerület egységspárti programmal nemzetgyűlési képviselőjévé választotta. 1926. e kerület országgyűl. képviselője lett. Szakirodalmi téren is fejt ki tevékenységet. Önálló művei: *A Közigazgatási Eljárás Alapvonatai, A Községi Szervezet főbb kérdései, A drágasági igazi oka és a kibontakozás.*

Vida Jenő, felsőh. tag, szül. Budapesten, 1872 aug. 30. 1889. végezte a budapesti kereskedelmi akadémiát. Utána a szesziparban helyezkedett el. Hamarosan felismerték közgazdasági képességeit és a Keletre küldötték, hogy a magyar szesztermelésnek piacot teremtsen. Szófiában, Szalonikiben, Konstantinápolyban és Szmirnában fejtett ki figyelemreméltó tevékenységet. 1897. a Magyar Általános Kőszénbánya r.-t. hívta meg és szívos munkával megvetette a tatai szénbányászat alapját. 25 éves korában került a vállalathoz és rövid idő múlva már igazgatóvá és 17 évi szolgálat után 1914. vezérigazgatóvá nevezték ki. Azóta áll a vállalat élén. Működése alatt az országban több új iparág művelését kezdeményezte. Meghonosította a karbidgyártást, az ipari robbanó anyagok, porcellán, kőedény és más iparcikkek előállítását. Az ilyenmű gyárak vezetésében igen élénk részt vesz. Bányatársulata és az ennek keretében megalakult vállalatok a csonkaország széntermelésének harmadát, mésztermelésének felét, cementtermelésének kétharmadát szolgáltatják. A háború kitörésekor nagy szívóssággal hárfította el a vállalat üzemeit veszélyeztető akadályokat, amivel a hadvezetőségnek igen becses szolgálatot tett. A háború idején az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöki tanácsának és az Országos Szénbizottság vezetőségének tagja volt. Ipari tevékenysége mellett nagy törekvéssel karolta fel a mezőgazdaság ügyeit is. A bányamunkások élelmézésének megkönnyítésére mintaszerű gazdasági üzemeket létesített. A Ió-, sertés- és belga házinyúltenyésztés, továbbá a méhészet és haltenyésztés terén jelentős eredményeket ért el. 1918. a M. Á. K. érdekkörébe vonta az *Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya r.-t.-ot* is. Ezzel párhuzamosan a pénzügyi élet terén is széleskörű tevékenységet fejt ki. Helvet foglal a *Magyar Általános Hitelbank* végrehajtóbizottságában. Az iparfelelesztő intézményekkel szoros kapcsolatot tart fenn. Elnöke a *Magyar Bánya- és Kohóvállalatok Egyesületének*, a *Cementgyárak és Mészégetők Országos Szövetségének*, alelnöke a *GYOSZ-nak*. igazgatósági tagja az *Országos Iparégyesületnek* és tagja a *Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamarának*. A cementiparban felismerte a bauxit fontosságát és ennek gyártásával a magyar közgazdaságnak új fejlődési lehetőségét szerzett. A közügyek terén kifejtett munkásságának elismerésül a kormányzó

1922. gazdasági főtanácsossá nevezte ki, 1923. pedig *Komárom város, majd Felsőgalla, Tatabánya, Alsógalla, Bánhida és Vértessomló* nagyközség választotta díszpolgárává. Ezzel tüntették ki a vármegyei közigazgatás terén szerzett kiváló érdemeit. 1927. a magyar országgyűlés felsőházának örökös tagjává nevezték ki. V. a magyar gazdasági újjáéledés egyik kiváló férfja.

Vida Lajos, a szföv. Nagyothallók Int. igazgatója, szül. Mátészalka, 1888 febr. 7. Középisk. Mármaroszigeten, a tanárképző főiskolát Bpsten végezte, ahol 1925. oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után a fővárosban tanított. A háború alatt. mint hadnagy, harctéri szolgálatot teljesített és fogságba került. A kisezűst és bronz vitézségi érmekkel, a Károly-csapatkeresztel és a sebesülési éremmel tüntették ki. Hazatérése után a *Székesfővárosi Nagyothallók Intézetének* h. igazgatója lett. 1925 óta mint igazgató fejt ki értékes gyógypedagógiai tevékenységet. Szakirodalmi cikkei a bel- és külföldi szaklapokban jelentek meg.

Vida László, kerékpáros-bajnok, szül. Bpest, 1906. A kerékpár egyik legnagyobb művésze V., aki legkiemelkedőbb győzelmét az 1926-os Tour de France háromnapos versenyével aratta.

Vidakovits Kamill, egyet. ny. r. tanár, szül. Újmoldova (Krassó-Szörény m.), 1878 jan. 18. Középkolait Temesvárott, Szegeden és Fehértemplomban, az egyetemet Bpsten végezte, ahol gyógyszerészi, majd orv. tud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint gyakornok a bpesti egyetem *II. sz. kórbonctani intézetében* működött. 1901. a *Szent Rókus-kórház* sebészeti osztályának h. orvosa, majd az *Új Szent János-kórház* urológiai és sebészeti osztályának segédorvosa lett. 1906., mint orvos a Vöröskereszt-kórházhoz került. Később a kolozsvári egyetem kötelékébe lépett, ahol 1910. tanársegéd lett. 1914. a sebészeti műtéttan tárgykörből m. tanárrá képesítették. 1915. a sebészeti klinika élére került. A román megszállás után Budapestre jött és különböző kórházakban működött. 1921. Szegeden egyetemi nyilvános rendes tanárrá és a sebészeti klinika igazgatójává nevezték ki. Orvostudományi munkái a bel- és külföldi szaklapokban jelentek meg. Főbb tanulmányai: *Az anthrax kezelése, A vese ereinek sérüléseiről* (németül is), *A háborús löfgyegek által okozott csonttörésekről, különös tekintettel a funkcionális kezelésre, A spanyolbetegség néhány sebészi szövődményéről, Az izületi sebészetről, A genyesztő sebfertőzésekről, Zur Frage der plastischen Ausfüllung von Hohlraumem bei der Operation chronischer Brustempyeme, Soll man nach Sturmaoperation drainieren, oder nicht? Über Knochenbrüchen, Az egyenes hasizom inának szakadása, Májszakadás műtéttel gyógyult esete, Epekó-*

rohamot utánzó *májehinococcus*, *Spascticus bélezárdós* esete, *Semmelweis élete és működése*, stb.

Vidor Jenő, ügyvéd, szül. Kabán, 1876 jan. 1. Jogi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte, hol 1898. doktori oklevelet szerzett. 1902. avatták ügyvéddé. A megszűnt *Világ* c. napilap belső munkatársa volt. A jogi szakirodalomban is dolgozik. Több, főleg büntetőjogi tanulmánya jelent meg különböző folyóiratokban. A nemzeti ellenállás idején V. szervezte meg a belvárosi polgárságát. Egy ideig a Belvárosi Polgári Kör ügyvezető elnöke volt. Az Országos Ügyvédszövetség megszervezésében tevékeny részt vett: éveken át felelős szerkesztője volt az „*Ügyvédszövetségi Közöny*“-nek, jelenleg társelnöke az *Ügyvédszövetség* budapesti osztályának.

Vidos Elek (koltai), államr. főfelügyelő, a budapesti főparancsnok helyettese, szül. Saaz (Csehország), 1875 aug. 27. Középiskoláit Újvidéken végezte, majd a morvafehértemplomi cs. és kir. lovassági hadapródiszkola növendéke lett. Tanulmányainak elvégzése után, mint tényleges katonatiszt, a cs. és kir. lovasságnál szolgált. 1900. lépett a rendőrség kötelékébe. Előbb a VIII. ker. osztályparancsnokságnál működött, később a IX. és utána a VI. ker. osztályparancsnokság élére került. 1906. a lovasosztályhoz helyezték át, osztályparancsnoki minőségben. A Ferenc József-rend lovagkeresztje, a III. osztályú polgári hadiérdemkereszt, a koronás arany érdemkereszt, a hadidíszítményes vöröskereszt ezüst díszérem, a jubileumi emlékérem a fegyveres erők számára, a polg. jubileumi kereszt és a III. o. magyar érdemkereszt tulajdonosa. A Souverain Máltai Lovagrend tagja.

Vidovich Ödön, tvszéki tanácselnök, kúriai bírói címmel és jelleggel, szül. Nagyvárad, 1867 jún. 10. Középiskoláit szülővárosában, Iglón és Debrecenben, egyet. tanulmányait szintén Debrecenben végezte. A bírói vizsgát 1899. tette le. Tanulmányainak befejezése után a debreceni tvszék joggyakornoka lett, majd 1899. Szilágycsehire albíróvá nevezték ki és több évi működése után 1919. mint tvszéki bíró Budapestre került. 1920. a pestvidéki törvényszéken nyert beosztást és jelenleg, mint az egyik törvényszéki tanács elnöke fejt ki eredményes és nagyfontosságú bírói tevékenységet. Több esztendőn keresztül a szilágycsehi *Kálmán Szöv.* elnöke volt.

Vidovszky Béla, festőművész, szül. Gyoma, 1883 júl. 2. Középiskoláit Békéscsabán, a Képzőművészeti Főiskolát Bpsten végezte. Tanulmányainak befejeztével Párisba ment. 1907—908. a *Szalmakalapos fiú* és a *Kártyavető cigányasszony* c. képeivel igen komoly sikert aratott, majd 1912. a *Vacsora után* c. képével a Wahrman-díjat nyerte. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített.

1922. résztvett a velencei nemzetközi kiállításon, ahol az *Interior* c. képét az olasz király vásárolta meg. A fővárosban több nagyszerű kiállítást rendezett. Számos háborús képet vásárolt tőle az állam a *Szépítőművészeti Múzeum* és más állami intézmények részére. A *Szinyei Társaság* egyik alapító tagja. Tájékozott és interieur-festő. A naturalisztikus irányzatnak egyik hivatott képviselője.

Vigh Bertalan, festőművész, szül. Rimaszombat, 1890 ápr. 5. Középiskoláit szülővárosában, festészeti tanulmányait Bpsten végezte. Székely Bertalan mesteriskolájának növendéke volt. Első képét 1913. állította ki a *Műcsarnokban*, amelynek ettől kezdve állandó kiállítója lett. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és orosz fogságba esett. Turkesztáni internálása alatt, feleségül vette a szamarkandi gubernátor leányát és mint festőművész dolgozhatott. Művészete az orosz hatás alatt teljesen új irányt vett. 1922. hazatért. Nevezetesebb alkotásai: *Manon*, *Tűzek*, *Búzavirág*, *Páholyan*. Számos portrét festett, amelyek közül a közismert *Dita Parlo* filmstár arcképe tűnt ki. Az impresszionista irány híve, aki a modern orosz piktúra hatása alatt élénk, ellentétes színhatásokkal dolgozik.

Vigh Miklós, énekes, szül. Bpest, 1898 júl. 11. Középiskoláit Bpsten végezte, majd a színi pályára lépett. Számos fővárosi színháznak volt tagja. Jelenleg a *Fővárosi Operettszínház* titkára. Mint rádió- és gramofonénekes, közkezdveltségnek örvend.

Villáni Frigyes (báró), rk. követ, meghatalmazott miniszter, szül. Bécs, 1882. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után a fiumei kormányzóság szolgálatába lépett. A háború alatt, mint polgári biztos és a magyar kormány kiküldöttje a főhadiszálláson működött. Az önálló magyar külügyminisztérium felállításakor osztálytanácsosi rangban nyert beosztást. 1920. Sopronban működő ántántbizottságban a magyar kormányt képviselte. 1923. a prágai követséget vezette. 1925. a bukaresti követség vezetésével bízták meg. 1928. párisi követté nevezték ki.

Vincze Aladár, orvos, szül. Szeged, 1900 júl. 15. A háborúban mint hadapród vett részt. Diplomáját Budapesten szerezte. Hipnózissal foglalkozik. Sajátságos képessége családjában öröklődik. Már fiatal korában új egyéni technikájával tűnt fel, melyet később úgy a pszihoterápiában, mint a legkülönbözőbb funkcionális megbetegedéseknél sikerrel alkalmazott. Új irányú kísérleteket folytat az állati pszihológia terén és egyedülálló eredményeket ért el az állathipnózis nagyobb távolságról való létrehozásában. A hindu vallási szekták tagjainak auto- és tömegszugesztív mutatványait tudományos kísérleti vizsgálat tárgyává tette. Állandó tanulmányokat folytat a növények idegletével kapcsolatban. A leg-

különbözőbb kísérleteinek eredményeiről időnkint bemutató előadások keretében számol be.

Vincze Elek, ref. lelkész, szül. Szatmárnémeti, 1887 febr. 7. Középiskoláit szülővárosában, teológiai tanulmányait Debrecenben végezte, majd Szatmáron segédlelkész lett. Előbb Felsőmocsoládon és 1921 óta Balatonkilitin lelkészkedik. 1920. esperessé és 1924. zsinati taggá választották. Az egyetemes konventnek és Somogy vármegye törv.-hat. bizottságának tagja. Alapítója és egy ideig szerkesztője volt a *Falusi Lelkipásztor* c. egyházi lapnak, főmunkatársa a *Református Igehirdetőnek*. Munkái: „*Társátok emlékezetben Krisztust!*“, „*Föltalált kütfő*“, „*Az apostolok*“.

Vincze Jakab, orvos, szül. Besse, 1869 okt. 15. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. 1907. Erzsébetfalván telepedett le. 1909 óta az izr. hitközség iskolaszéki elnöke. 1910. pedig hitközségi elnökké választották. A város társadalmi életének jelentékeny tagja. Városi képvis. tag, a *Szentegylet* tb. elnöke. Orvosi folyóiratok munkatársa. Népszerűsítő előadásokat tart.

Vincze Károly, rendőrtanácsos, szül. Mezőkomárom, 1884 aug. 18. Középiskoláit Budapesten végezte, majd jogi tanulmányokat folytatott és államvizsgát tett. 1904. az államrendőrség szolgálatába lépett. 1925 óta mint az újpesti ker. rendőrkapitányság helyettes vezetője teljesít szolgálatot.

Vincze László, gordonkaművész, szül. Bpest, 1904 máj. 23. Középiskoláit, egyetemi és zeneművészeti tanulmányait Budapesten végezte, ahol Schiffer, Zsámboki és Weiner Leó tanítványa volt. 1926. megalapította a Magyar Trió kamarazeneegyüttest, mellyel azóta számos külföldi hangversenykörúton sikerrel mutatta be a modern magyar és külföldi zeneszerzők alkotásait.

Vinczti Gusztáv (lovag), kúriai elnöki tanácsos, szül. Kolozsvár, 1889 jan. 20. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol jog- és államtudományi, majd bírói oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint joggyakornok, a bpesti járásbírósnál működött. 1914. a bpesti kereskedelmi és váltótörvényszék jegyzője lett. 1916. al-bíró volt az ipolysági törvényszéknél, 1917. törvényszéki bíróvá nevezték ki és szolgálat-tételre a bpesti kir. ítélőtábla elnökségéhez rendelték be. 1921. mint elnöki titkár működött, majd 1925. kúriai elnöki tanácsossá léptették elő. A *Bpesti Egységes Bírói és Ügyvédi Vizsgálóbizottság* tagja és titkára. A *Magyar Jogászegylet* perjogi szakosztályának volt titkára. Számos jogi munkája a magyar magánjog és polgári törvénykezés tárgyköréből különböző jogi szaklapokban jelent meg. A *Magyar Jogi Szemle* munkatársa.

Vinkler János, egyet. ny. r. tanár, szül. Királydaróc, 1886 szept. 13. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti egye-

temen jogot hallgatott. 1908. ügyvédjelölt, 1909–12. bpesti kir. tvszéki joggyakornok volt. 1912. bírói vizsgát tett, majd pécsi jogakadémiai tanár lett. 1916. a bpesti tud. egyetemen m.-tanárrá képesítették. 1922. ny. r. tanár a pécsi egyetemen. 1928. a Magyar Tud. Akadémia levelező tagjává választotta. Művei: *Peregyezés, A kir. ítélőtábla fejlődése, Az ítélőmesteri joghatóság kialakulása, A magy. bírósági szervezet és polgári peres eljárás a mohácsi véstől* (két kötet), *Az igazság a polgári perben*.

Vinkovich László, operanékes, a Városi Színház tagja, szül. Ipolyszalka, 1898. Iskoláit Esztergomban végezte. 1920. a Zeneakadémiára iratkozott be, amelyet el sem végzett, mert már is ösztöndíjat kapott és a M. kir. Operához került, majd Olaszországban folytatta énektanulmányait. Jelenleg a Városi Színházhoz szerződött hőstenori szerepkörre.

Virág Ferenc, r. k. püspök, felsőházi tag, szül. Bonyhád, 1869 aug. 22. Középiskolai és teológiai tanulmányainak befejezése után 1892. pappá szentelték. Az egyházmegye több községében volt káplán. Később Szekszárdon hittanári minőségben fejtett ki tevékenységet. 1897. Pécssett karkáplán lett. 1901. a szeminárium spirituális és a tanítóképzőintézet hitoktatója volt. Hosszú ideig fejtett ki munkásságot, mint Paks plébánosa. Előbb esperessé, majd pápai kamarássá nevezték ki. 1922. Szekszárd plébánosává választották meg; először koronói címzetes apáttá, majd kormányfőtanácsossá, végül pedig pécsi püspökké nevezték ki. A magyar vallásos irodalom egyik legkiválóbb lírikusa.

Virág Gyula, ügyvéd, szül. Peregén, 1900. 1923. a budapesti tud. egyetemen szerezte doktori oklevelét és 1928. avatták ügyvéddé. Mint egyetemi hallgató az ifjú demokraták elnöke volt. Jogi gyakorlatát néhai Vázsonyi Vilmos volt igazságügyminiszter és Gál Jenő (l. o.) országgyűlési képviselő irodájában szerezte. Főnökei mellett értékes bűnügyi gyakorlatra tett szert és mint fiatal ügyvéd több ismert hűnperben szerepelt védőként.

Virányi Imre, gyáros, szül. Törökkoppány, 1879 dec. 4. Középiskoláit Budapesten végezte, majd külföldön tanulmányozta a nőikalap-gyártást. 1905. hazajött és önállósította magát. Élénk részt vesz az iparfejlesztési mozgalmakban. A magyar gyártmányok népszerűsítésére indított tulipánmozgalomnak egyik résztvevője volt. Elnöke a női Divatkalapkészítők Ipartestületének. Al-elnöke a XVIII. Iparostanonciskola felügyelőbizottságának.

Visnya Ernő, bankigazgató, a felsőházi tagja, szül. Pécs, 1879 júl. 21. Középiskolai tanulmányait Pécssett végezte, majd a Pécsi Takarékpénztár r.-t. kötelékébe lépett. Sok-

oldalú sikeres tevékenységével intézetének nagy szolgálatot tett, úgy hogy rövidesen az intézet igazgatója, majd elnöke és végül vezérigazgatója lett. Pályáján való emelkedésével egyidejűleg nőtt tekintélye a közgazd. életben. Nagy munkabírása és üzleti koncepciója révén Baranya vármegye és Pécs város legjelentékenyebb ipari és kereskedelmi vállalataiba kapcsolódott be. A háborúban résztvett, majd 7 hónapi szolgálat után, mint főhadnagyot felmentették. A háború után fokozott munkássággal folytatta közgazd. tevékenységét. A Pécsi Keresk. és Iparkamarának elnöke, majd a Magyar Nemzeti Bank főtanácsának póttagja lett. 17 éve tagja a Pécs szab. kir. város tvhat. bizottságának. Számos dunántúli ipari és kereskedelmi vállalat igazgatóságában, illetve felügyelőbizottságában foglal helyet. Ezenkívül széleskörű társadalmi és kulturális tevékenységet fejt ki. Tagja az interparlamentáris Unió és a Nemzetközi Parlamenti Keresk. Konferencia magyar csoportjának, a Magyar Revíziós Ligának és pártoló tagja a Magyar Külügyi Társaságnak. 1927. részt vett a Magy. Revíziós Ligának Rothermere lordhoz menesztett küldöttségében és az Interparlamentáris Unió 1927. évi párisi és 1928. évi berlini konferenciáin. A 3 évig tartó szerb megszállás alatt tevékeny részt vett minden hazafias és politikai mozgalomban és különösen a városi szükségpénzek kibocsátása körül szerzett nagy érdemeket. A somogy-, tolna- és baranyamegyei ág. ev. egyházmegye főgondnoka. A Ferenc József-rend lovagja. Felsőházi tag.

Visnyovszky Lajos, szobrászművész, szül. Bpest, 1890 jún. 24. Középiszkolái befejeztével Budapesten folytatott művészeti tanulmányokat. Különböző kiállításokon szereplő művei közül kiemelkednek: *Atom*, *Bánat*, *Kétségbeesés* c. nagyobb alkotásai. Számos emléktáblákat készített. Nevesebbek: *Szinyei Merse Pál*, *Stróbl Alajos*, *Manninger* és *Petz Samu* képmásai.

Visnovszky Rezső, vezető kir. tanfelügyelő, szül. Pöstyén, 1883 febr. 4. Középiszkoláit Nagyszombatban, Besztercebányán, egyet. tanulmányait Bpsten végezte, ahol bölcsész tudományi doktorátust szerzett. Tanulmányainak befejezése után Nyitra vármegye tanfelügyelőségénél mint tolnok működött. 1918 óta Nógrád és Hont vármegyék vezető kir. tanfelügyelője. A megye társadalmi és kulturális életében jelentékeny szerepet visz. A vármegyei törv.-hat. biz. tagja. A Nógrád vm. *Nemzeti Intézet* ügyvezető elnöke. A *Vármegyei Múzeum-Társaság* h. igazgatója. A *Nógrád vármegyei Madách-Társaság* megalapítója és rendes tagja. Az *Iskolánkivüli Népművelési Bizottság* ügyvezető elnöke. A *Vármegyei Áll. Tanítóegyesület* örökös díszelnöke. A katolikus egyháztanács tagja. Széleskörű szépirodalmi munkásságot

fejtett ki. Értekezései, versei és egyéb szépirodalmi munkái 16 önálló kötetben jelentek meg.

Visy László (nagyatádi), volt főispán, ügyvéd, szül. Nagyatád, 1854 okt. 17. A budapesti egyetemen végezte jogi tanulmányait, majd ügyvédi vizsgát tett. 1910. Pécs város főispánjává nevezték ki, mely tiszttségéről 1917. a Tisza-kormány távozásával egyidejűleg lemondott. Pécs város és Baranya megye társadalmi és gazdasági életének egyik kimagasló vezéralakja, nagyszámú kulturális, gazdasági és társadalmi egyesület vezetőségi tagja. 1917. érdemei elismerésül a király a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki .

Vita Emil, v. szfői tanácsnok, szül. Budapest, 1874. A bpesti egyetemen jogi doktorátust szerzett, majd a főváros szolgálatába lépett. 1911. tanácsnok lett. A híd- és alagút-út-út-út megújítása, a közraktárak kibővítése és az *Idegenforgalmi Hivatal* megszervezése körül szerzett nagy érdemeket. 1920. nyugdíjba ment. Számos tanulmányt írt a közigazgatási jogról. Munkái: *Egyesületi jog*. *A magyar állampolgárságra, községi illetőségre és idegenek ittlakhatására nézve fennálló jogszabályok*, *A községi illetőség*.

Vitéz Győző (nyitraivánkai), földbirtokos, szül. Felsőméra, 1880. A kolozsvári egyetemen jog- és államtud. doktorátust nyert, majd családi birtokának kezelését vette át. Tevékeny részt vett vármegyéje köz- és társadalmi életében. A vármegyei törv.-hat. bizottság tagja és a *Mezőgazdasági Bizottság* (vármegyei) elnöke. A kassai ellenzéki lapokban számos politikai és közgazdasági cikke jelent meg. 1917. a színi kerület választotta képviselőjévé. A Háznak egy ideig jegyzője volt. Abaúj-Torna megye törv.-hatósága felsőházi póttaggá választotta. Jelenleg a felsőgagyai kerület képviselője.

Vitéz Mátvás, festőművész, áll. középisk. tanár, szül. Nagylomnic, 1891 nov. 8. Középiszkolái tanulmányait Lőcsén végezte. 1914. az Orsz. Magy. Képzőművészeti Főiskolán középiszkolai rajztanári oklevelet nyert. Mint ilyen, Lőcsén, Désen és Munkácsen működött. 1912 óta ismert kiállítóművész. 1921. *Templominterieur* c. művével a Tébe díját, 1929. *Interieur a lőcsei Szent Jakab-templomból* c. művével a *mention honorable*-t nyert. *Ócska holmi* c. csendéletével nagy sikert aratott. A Műcsarnok és Nemzeti Szalon tárlatainak állandó kiállítója, amelyeken templominterieurökön kívül alakos tájképekkel és aktokkal szerepel. Az Orsz. Magyar Képzőművészek Egyesületének megválasztott, a Székely Bertalan-társaság alapító, a Független Művészek Társasága rendes és a Magyar Rajztanárok Társas. Egyesületének választmányi tagja. Művészeti irányát a naturalista impresszionizmus és erős rajztudás jellemzi. A háború befejezése után Budapestre került,

hol jelenleg mint a IX. ker. áll. reálgimnázium tanára működik.

Vitéz Miklós, író, szül. 1888. Írásai a napilapok és folyóiratok hasábjairól ismertek. A magyar színpadi irodalom egyik közismert művelője. 1911. jelent meg első kötet. 1914. a Magyar Színház *Gyáva* c. darabját mutatta be. A háború kitörésekor katonai szolgálattételre vonult be és a harctéren küzdött. Több egyfelvonásos darabot írt. *Akinek egy a sorsuk* c. színművét a *Nemzeti Színház* fogadta el, *Csend... Várni* c. pedig pályadíjat nyert. A *Madách Színház* művészi vezetését látta el. 1928. az átszervezett *Új Színház* dramaturgja lett. Színművei: *Öregesen, rangosan, B. Nagy Gergely, Békesség. A Túlbugzó fiatalember* c. vígjátékát sikerrel mutatta be a *Kamara Színház. Gyerekek, Haláltánc* c. prózai jelentős sikert arattak.

Vizdos Géza, ügyvéd, orszgyül. pótképv., szül. Szepsi, 1881 jún. 16. Jogi tanulmányainak befejezése, majd az ügyvédi vizsga letétele után Bpsten ügyvédi irodát nyitott. A forradalmak után megszervezte a II. ker. községi pártot, amelynek elnökévé választották. 1926. az orszgyül. választásokon ker. gazdasági párti programmal a budai kerület pótképviselőjévé választották.

Vogel Eric, festőművész, szül. Budapesten, 1907 jún. 22. Tanulmányait Wienben végezte. Budapesten Fényes Adolf és Hermann Lipót tanítványa volt. Grafikai műveivel már fiatalon feltűnést keltett. 16 éves korában már a legnagyobb bécsi lapok munkatársa volt. Modern felfogású, finom erotikájú rajzai, ötletes és művészi plakátjai révén a magyar grafikának egyik külföldön is legismertebb, tehetséges képviselője. Jelenleg számos hazai és külföldi illusztrált lapnak munkatársa és mint színházi díszlettervező is nagy sikereket ért el.

Vogel István, póstafőfelügyelő, szül. Temesvár, 1870. Középiskoláit szülővárosában végezte, 1894. a magyar posta szolgálatába lépve, főfelügyelői rangot ért el. Kiszest társadalmi életében fontos szerepet játszik, ügyvezető igazgatója volt a *Keresztény Szocialista Pártnak*, éveken át elnöke volt a *Kispesti Ébredők Egyesületének*. Városi képviselőtestületi tag és az ezen testületből alakult *Városi Keresztény Pártnak* elnöke. Minden keresztény és nemzeti irányú mozgalomban tevékeny részt vesz. A *Kispesti Polgári Körnek* díszelnöke, a *Kispesti Úri Kaszinó* elnöke.

Vogl József, rendőrkapitány, szül. Budapest, 1893 jún. 18. Középiskoláit és az egyetemet a fővárosban végezte, ahol államtudományi oklevelet nyert. A háború alatt, mint főhadnagy, harctéri szolgálatot teljesített és a bronz katonai érdemkeresztrel, a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztrel tüntették ki. A leszerelés után, mint gyakornok, a főkapitányság bünygyi osztályában kezdte meg rend-

őri működését. 1921. rendőrkapitánnyá nevezték ki. Értékes rendőr-szakirodalmi tevékenységet fejt ki. A *Modern Bűnözés* c. szakmunkának társszerzője volt. A *Magyar Box-Club* ügyv. elnöke.

Voigt Miksa, adventista prédikátor, szül. Potsdam (Poroszország), 1892 márc. 12. Szülővárosában végezte iskolai tanulmányait. A háború alatt a német hadseregben katonai szolgálatot teljesített. Még a háború előtt bekapcsolódott a magyarországi adventistamozgalomba. Ezidőszert a H. N. Adventisták Missziótársulatának nyugatmagyarországi előljárója.

Vojnics Ferenc, polgármester, született Szabadka, 1879 febr. 24. A bpesti tud. egyetemen 1904. doktorált, de már 1897. Szabadka város szolgálatában állott és a főispáni hivatalhoz nyert beosztást. 1902. közigazg. gyakornok lett, majd rövidesen I. oszt. aljegyzővé választották. 1906. h. tanácsnok, később Szabadka főjegyzője volt. 1915. Baja polgármesterévé választották. 1920. a szerbek Valjevóba internálták, ahonnan megszökött és átvette hivatalát. Nevéhez fűződik a villanyvilágítás megteremtése, fiú- és női felsőkeres. iskola, valamint a dunai szárnyvasút, tüdőbeteg-pavillon létesítése. Bajaszentistván község Bajához csatolását, Baja vízvezetékkel és csatornákkal való ellátását is V. vitte keresztül. 1924. a Türr-centennárium alkalmával az olasz király a koronarend középkeresztjével tüntette ki. a *Bácsbodrogyeiek Gazdasági Egyesület* alelnöke, a *Szegedi Alfldkutató Bizottság* díszelnöke, a *Nemzeti Kaszinó* választm. tagja.

Vojnits Miklós (báró, bajsai), ügyvéd, orszgyül. képv., szül. Szabadka, 1895 okt. 25. A háború alatt a 3. huszárezredben 48 hónapon keresztül teljesített harctéri szolgálatot. Vitézségéért a nagy és kis ezüst, valamint a bronz vitézségi éremmel tüntették ki. A kommunizmus kitörése után Szegeden belépett a Nemzeti Hadseregbe. 1920. leszerelése után Bpsten ügyvédi irodát nyitott. A bácsalmási kerület Almási Béla lemondása után időközi választáson képviselőjévé választotta. Bács megye tvhat. bizottságának virilis jogon tagja.

Vojnits Sándor (báró, bajsai), a felsőház tagja, szül. Szabadka, 1865 aug. 17. Középiskoláinak elvégzése után a magyaróvári gazdasági akadémián szerzett oklevelet. 1896., majd 1901. és 1910. Szabadka első kerülete orszgyül. képviselővé választotta. Tisza István gróf szűkebb környezetéhez tartozott. Alelnöke volt a munkapártnak és két ízben tagja a delegációnak. A háború alatt hadikórházat létesített, amelynek elnöke lett. Erdemeinek elismerésül báróságot kapott és 1917. valóságos belső titkos tanácsossá nevezték ki. Az összeomlás után bácskai birtokait kisajátították. Jelenleg bácsbodrog- és veszpréme-

gyei birtokain gazdálkodik. Bácsbodrog megyének felsőházi választott tagja és örökös megyebizottsági tagja.

Völgyesi Ferenc, orvos, szül. Bpest, 1895 febr. 21. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített és a Signum Laudist, az ezüst és bronz vitézségi érmet, a bajor keresztet, a vöröskereszt díszjelvényét, a sebessülési érmet és a Károly-csapatkeresztet kapta meg. A legkiválóbb magyar pszichiáterek egyike, aki a hipnoterápiás kutatások terén jelentékeny munkásságot fejtett ki. Számos feltűnést keltő könyve jelent meg, amelyek közül nevezetesebbek: *A hipnózis helye és alkalmazása a modern gyógyászatban*, *Hipnótikus gyógy mód a szervi és lelki bajoknál*, *Lélek és Természettudomány*, *Egészség és Önfigyelmezés*. 1920 óta hipnotikus gyógy móddal folytat gyakorlatot. Kir. mentőorvos és ellenőrző mentőfőorvos.

Vörös Fülöp (P.), Szent Domonkosrendi házgondnok, szül. Sárvár, 1887 ápr. 16. Tanulmányait Győrött és Grázban végezte, majd 1910. pappá szentelték. Egyideig különböző vidéki városokban működött, majd mint tábori lelkész a háború alatt katonai szolgálatot teljesített. 1918—1920. Vasvár házfőnöke volt, 1920. Kassára rendelték ki, ahonnan azonban 1923. kiutasították. 1926 óta a

vasvári *Szent Domonkos-rend házfőnöke*. Az egyházi lapokban szakirodalmi munkásságot fejt ki.

Vörös Sándor, gimn. igazg., szül. Hódmezővásárhely, 1877 júl. 27. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten végezte, majd tanári oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint segédtanár Nyiregyházán működött. Tanári kinevezése után az eperjesi, majd a kunszentmiklósi gimnáziumba került, ahol 1922. óta, mint igazgató fejt ki értékes pedagógiai tevékenységet.

Vuk Mihály, műegyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1875 júl. 13. Középiskoláit Bpsten, egyetemi tanulmányait a zürichi műegyetemen végezte. Vegyészmérnöki és filológiai doktori oklevelet szerzett. A háborúban, mint tart. huszárfőhadnagy teljesített szolgálatot. Hazatérése után az Orsz. Kémiai Intézet kísérletügyi igazgatója volt és 1922. nyilv. r. tanárrá nevezték ki az akkor felállított élelmiszer-kémiai tanszékhez. Jelentékeny irodalmi munkássága révén úgy bel-, mint külföldi szakkörökben tekintélyes neve van. *Az élelmiszerek kémiai technológiája* c. könyve széleskörű érdeklődést váltott ki. *A magyar búzaliszt összetétele* c. tanulmánya 1929. jelent meg. Magyar és külföldi szaklapok állandó munkatársa.